

**UCHWAŁA NR CI/2744/22
RADY MIASTA KRAKOWA**

z dnia 7 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny
dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2022-2024.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079 i 1561), w związku z art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 i 1700) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2022-2024 w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miasta Krakowa

Rafał Komarewicz

Załącznik
do uchwały Nr CI/2744/22
Rady Miasta Krakowa z dnia 7 grudnia 2022 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW NA LATA 2022 - 2024

Spis treści

1	WPROWADZENIE	3
1.1	ZAŁOŻENIA PROGRAMU	3
1.2	MODEL PRACY NAD PROGRAMEM.....	5
2	DIAGNOZA.....	6
2.1	RODZINA W KRAKOWIE – RYS DEMOGRAFICZNY, WYBRANE PRZYKŁADY INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ MIASTA.....	6
2.2	PROGRAMY WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW NA LATA 2016-2018, 2019-2021 – PRZEGLĄD PRZEDSIĘWZIĘĆ	8
2.3	WNIOSKI I REKOMENDAJCE.....	52
3	ADRESACI PROGRAMU	54
4	CELE PROGRAMU I PLANOWANE DO REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA	55
5	MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	87
6	SKUTKI FINASOWE REALIZACJI PROGRAMU.....	87
7	DEKLARACJA WYNIKÓW I OKREŚLENIE RYZYKA DLA PROGRAMU.....	88

1 Wprowadzenie

Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2022-2024 wyznacza kierunki dalszego rozwoju strukturalnej sieci oparcia społecznego dla krakowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży, poprzez:

- specjalistyczną pomoc i wsparcie w przezwyciężaniu trudności i kryzysów życia rodzinnego, z uwzględnieniem specyfiki potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami i ich rodzin,
- zapewnienie możliwie pełnego dostępu do świadczeń i usług wspierających socjoekonomiczne funkcjonowanie rodzin z dziećmi,
- kreowanie przestrzeni do rozwijania kompetencji osobistych, społecznych dzieci i młodzieży,
- promowanie pozytywnego wizerunku rodziny z dziećmi.

Zgodnie z art. 76 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Założenia Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2022-2024 odnoszą się również do ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Zadania w ramach Programu realizowane są zarówno przez organy administracji samorządowej, jak również podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Program jest zgodny ze Strategią Rozwoju Krakowa „Tu chcę żyć. Kraków 2030”, cel operacyjny: V.3 Spójność społeczna oraz cel operacyjny: IV.2 Zrewitalizowane obszary miejskie. Realizuje cele nadrzędnego programu strategicznego „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa 2030” (PS/W2/2022).

1.1 Założenia Programu

Od 2016 roku, w Krakowie implementowana jest koncepcja stworzenia systemu wspierania rodziny łączącego w spójny i transparentny sposób aktywności różnych instytucji, organizacji, aktorów społecznych. Wspieranie rodziny stanowi bowiem obszar oddziaływań pozostających w silnym związku z wieloma dziedzinami, a przede wszystkim edukacją, reintegracją zawodową i społeczną, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, wsparciem osób z niepełnosprawnościami, kulturą oraz rekreacją. Przyjęcie perspektywy integrującej wiele odrębnych instrumentów wsparcia, pozwala dostrzec bogactwo oferty i kształtować warunki sprzyjające jej promocji. Z tego względu, w kolejnych Programach Wspierania Rodziny, ujmowano zarówno zadania ściśle związane z kompetencjami systemu pomocy społecznej, jak i działania o charakterze suplementarnym, uwzględniając tym samym szereg korelacji wspierania rodziny. Również Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2022-2024 odzwierciedla to podejście, realizując następny etap tworzenia i wzmacniania sieci oparcia społecznego rodzin z dziećmi.

Formuła krakowskich Programów charakteryzowała się elastycznością odpowiadającą dynamice zmian zachodzących w realiach życia mieszkańców. Swoistym sprawdzianem skuteczności przyjętego złożenia był okres obowiązywania na terytorium Rzeczypospolitej

Polskiej stanu epidemii, mającego bezpośredni wpływ na sposób realizacji wielu spośród zaplanowanych przedsięwzięć. Elastyczna formuła pozwoliła włączyć w strukturę Programu zarówno zmodyfikowane działania, jak i nowe zadania. Zdobyte doświadczenie, ukazując efektywność przyjętego rozwiązania, zostało wykorzystane w konstrukcji Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2022-2024.

Wzorem lat ubiegłych, Program nawiązuje do ram aksjologicznych, odzwierciedlonych akronimem „R.O.D.Z.I.N.A.” powstałym poprzez wyróżnienie pierwszych liter wyrazów: rozwój, otwartość, działanie, zadowolenie, integracja, najważniejsza, autonomia. Rodzina jest bowiem dla dziecka pierwszym i najbardziej naturalnym środowiskiem, którego wpływ w istotny sposób determinuje przebieg adaptacji młodego człowieka do życia w społeczeństwie. Prawidłowe relacje w rodzinie, zapewniające dziecku poczucie bezpieczeństwa i przynależności, sprzyjają minimalizowaniu ryzyka kształtowania się nieprawidłowych postaw, a w konsekwencji powstawaniu zjawisk o charakterze problemów społecznych, takich jak uzależnienia, przemoc w rodzinie. Trudno nie zgodzić się ze stwierdzeniem, że „dobrze funkcjonująca rodzina to najlepszy ze sposobów utrzymania ładu społecznego”.¹ Z takiej perspektywy szeroko pojęta inwestycja w jej „zdrowie” zajmuje miejsce szczególne. Myśląc o kondycji rodziny nie sposób pominąć roli relacji łączących jej członków, ich kompleksowego i systemowego charakteru², jak również wpływu dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości na zachodzące w niej interakcje. Obecnie, nie można w pełni oszacować konsekwencji wpływu na życie rodzinne wydarzeń, przeżyć i zmian, do których doszło w związku z ogólnoswiatową pandemią. Niewątpliwie, doświadczenia ostatniego roku związane ze specyfiką transmisji koronawirusa, społeczną izolacją spełniają kryteria sytuacji kryzysowej, którą charakteryzuje „stopniowe narastanie zagrożenia będące wynikiem nowych lub zaskakujących jednostkę okoliczności.”³ W sytuacji kryzysowej odczuwamy lęk, utratę kontroli i bezradność, przeżywamy wiele emocjonalnych napięć, które mają bezpośredni wpływ na relacje rodzinne, na to, jak radzimy sobie w roli rodziców. Konieczność przeformułowania modelu funkcjonowania rodziny, sprostania nowym obowiązkom związanym ze zdalną edukacją, przeżywaniem przez dzieci i młodzież trudnych emocji, obaw, anhedonii, stanowiły poważne obciążenie i wyzwanie. Pandemia dotknęła wszystkich ludzi na całym świecie, a zatem można założyć, że każda rodzina doświadczyła kryzysu naruszającego w różnym wymiarze jej homeostazę. Biorąc pod uwagę wpływ doświadczeń okresu pandemii, długotrwałej ekspozycji na stres i społecznej izolacji, jak również ograniczoną możliwość nawiązywania przez dzieci naturalnych relacji rówieśniczych, aspekt wzmacniania kondycji rodziny, dzieci, młodzieży staje się tym bardziej istotny. Dlatego też, Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2022-2024 równoległe do organizowania pomocy rodzinom, których specyfika przeżywanych problemów powoduje konieczność koncentrowania uwagi na działaniach korygujących, naprawczych, będzie dążyć do wzmacniania czynników profilaktycznych poprzez udostępnianie wszystkim krakowskim rodzinom z dziećmi zasobów instytucjonalnych, przestrzeni do aktywności, integracji oraz rozwijania form samopomocy. Takie podejście, tworząc płaszczyznę do społecznego dialogu

---

¹ R. Biernat, *Zachowania dewiacyjne młodzieży w kontekście dysfunkcji i patologii życia rodzinnego*, Płock: PWSZ, Instytut Nauk Humanistycznych i Społecznych, Zakład Pedagogiki Resocjalizacyjnej, Profilaktyki Społecznej i Pracy Socjalnej.

² P. Minuchin, *Looking toward the horizon: present and future in the study of family systems*, w: *Retrospect and prospect in the psychological study of families*, J.P. Mchale, W.S. Grolnick (red.), Mahwah 2002, s. 259–260.

³ H. Skłodowski, *Psychologiczne wyzwania kryzysu*, w: *Człowiek w kryzysie – psychospołeczne aspekty kryzysu*, H. Skłodowski (red.), Seria SWSPiZ w Łodzi: Przedsiębiorczość i zarządzanie, Tom XI – Zeszyt 1, Łódź 2010.

i wzmocnienia multiprofesjonalnej współpracy, pozwoli również poznać nowe obszary potrzeb rodzin, dzieci, młodzieży, umożliwiającym tym samym modyfikację zaplanowanych działań, włączenie innowacyjnych rozwiązań.

1.2 Model pracy nad Programem

Prace nad przygotowaniem Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 rozpoczęły się w kwietniu 2021 roku, przyjmując formułę pisemnych konsultacji z Wydziałem Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa, Krakowskim Centrum Świadczeń, Wydziałem Sportu Urzędu Miasta Krakowa, Zarządem Infrastruktury Sportowej, Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Krakowa, Wydziałem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Miejskimi Jednostkami Kultury, Wydziałem Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Krakowa, Zarządem Zieleni Miejskiej, Grodzkim Urzędem Pracy, Miejskim Centrum Profilaktyki Uzależnień. Przekazane sugestie, uwagi oraz wnioski z analizy realizowanych zadań, akcentowały znaczenie elastyczności i otwartości struktury Programu, dalszego rozwijania zarówno sfery oddziaływań kompensacyjno-naprawczych, jak i oferty różnorodnych przedsięwzięć adresowanych do wszystkich rodzin z dziećmi mieszkających w Krakowie, podkreślając ich profilaktyczną rolę, znaczenie dla wzmacniania potencjału rodziny poprzez udostępnianie przestrzeni służącej wspólnej aktywności i promowaniu zdrowego stylu życia.

Prace nad przygotowaniem Programu koordynowali pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie.

2 Diagnoza

Dążąc do wielowymiarowego oglądu realiów życia krakowskich rodzin z dziećmi, rys charakterystyki demograficznej i infrastrukturalnej uzupełniono o wyniki ewaluacyjne Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018, a także analizę porównawczą realizacji Programu Wspierania Rodziny w latach 2019-2020.

2.1 Rodzina w Krakowie – rys demograficzny, wybrane przykłady infrastruktury społecznej miasta

W 2019 roku Kraków znajdował się w grupie miast aktywnych demograficznie, osiągając typ C według typologii Webba, co oznacza, że w Krakowie dodatni przyrost naturalny był niższy od dodatniego salda migracji. Populację Krakowa, podobnie jak ma to miejsce w przypadku populacji Polski i Europy, charakteryzuje wzrastający odsetek osób w wieku poprodukcyjnym⁴, przy jednocześnie malejącej liczbie osób poniżej 18 roku życia. Niski udział dzieci i młodzieży, a wysoki osób w wieku poprodukcyjnym ma bezpośredni wpływ na stan i strukturę krakowskich rodzin i gospodarstw domowych. Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej populacji mieszkańców Krakowa w 2019 roku kształtował się na poziomie 23,6%, z czego ponad 57% stanowiły kobiety. W 2020 roku odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł o 0,2 stopnia procentowego w stosunku do roku poprzedniego. Współczynnik feminizacji określający liczbę kobiet przypadających na 100 mężczyzn pozostaje na niezmiennym od kilku lat poziomie i wynosi 106 (w skali kraju na 100 mężczyzn przypada 107 kobiet). Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego, w 2020 roku liczba mieszkańców Krakowa kształtowała się na poziomie 780 981 osób (stan na 31 grudnia 2020 roku).⁵

Wskaźnikiem obrazującym dynamikę zmian w strukturze demograficznej jest wskaźnik przyrostu naturalnego. W latach 2008-2019 w Krakowie obserwowany był dodatni przyrost naturalny, natomiast w 2020 roku odnotowano ujemny przyrost naturalny o wartości 0,1%. Wśród krakowskich rodzin z dziećmi dominują rodziny pełne, z jednym lub dwojgiem dzieci, żyjące w związkach formalnych. Tą proporcję odzwierciedlają przeprowadzone w 2017 roku, na zlecenie Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa badania „Krakowska rodzina wobec oferty usług publicznych oraz polityki społecznej miasta”, których przedmiotem był między innymi stan rodzin, uwzględniający ich strukturę (w tym wiek, wykształcenie, stan cywilny rodziców), osiągnięty dochód i jego wystarczalność. W badaniu wzięło udział 912 rodziców, mających na utrzymaniu dziecko lub dzieci w wieku do 24 roku życia, zamieszkujących jedną z 18 dzielnic Krakowa. Wśród osób badanych przeważały kobiety (70%). Uzyskane wyniki wskazały, iż niemal 80% próby stanowiły rodziny z dwojgiem rodziców oraz jednym lub dwojgiem dzieci. Większość uczestników badania posiadała wykształcenie wyższe i pozostawała w związku formalnym. Najliczniejszą grupę (41%) stanowiły osoby, które zadeklarowały, iż ich rodzina osiągnięty dochód przeznacza całkowicie na zaspokojenie bieżących potrzeb, bez możliwości oszczędzania.

W Krakowie wzrasta populacja dzieci w wieku do lat 3, co przekłada się na poziom zapotrzebowania w obszarze infrastrukturalnym. Na koniec 2020 roku miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych ujętych w rejestrze prowadzonym przez Prezydenta Miasta Krakowa

⁴ Wiek poprodukcyjny – według metodologii Głównego Urzędu Statystycznego w wieku poprodukcyjnym znajdują się mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej.

⁵ *Raport o stanie Gminy 2020*, Urząd Miasta Krakowa, Kraków 2021 r.

było o 12,2% więcej niż w 2019 roku. Ponadto funkcjonowało 39 dziennych opiekunów, dysponujących 195 miejscami opieki. W 2020 roku Gmina Miejska Kraków realizowała opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 wykorzystując wszystkie trzy dostępne możliwości wykonania tego zadania. Miasto samodzielnie prowadziło żłobki, zlecało ich prowadzenie oraz dotowało niepubliczne miejsca opieki. Liczba publicznych i niepublicznych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w 2020 roku wyniosła 11 289 (w 2019 roku 10 032). Dzięki temu, w 2020 roku instytucjonalna opieka była dostępna dla 40% dzieci w wieku do lat 3, natomiast w 2019 roku osiągnięty został założony wskaźnik dostępności do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na poziomie 33% (cel wyznaczony przez Radę Europejską w tzw. celach barcelońskich)*. Ponadto, w Krakowie stale rozwijana jest oferta Klubów Rodziców z dziećmi do lat 3. W 2020 roku funkcjonowały 42 Kluby⁶, w których między innymi można było skorzystać z porady ekspertów, warsztatów i zajęć wzmacniających kompetencje rodzicielskie. Kluby Rodziców to także miejsca do wymiany doświadczeń i zacieśniania więzi pomiędzy krakowskimi rodzinami.

W roku szkolnym 2020/2021 Gmina Miejska Kraków prowadziła 425 szkół i placówek samorządowych. W samorządowych przedszkolach i szkołach uczyło się 98 028 dzieci, młodzieży i dorosłych, czyli 67% ogółu osób uczęszczających w Krakowie do szkół i przedszkoli (to o 157 uczniów więcej niż w roku 2019). Wśród nich ponad 2 000 uczniów uczyło się w samorządowych szkołach i przedszkolach specjalnych stanowiąc 83,5% wszystkich korzystających w Krakowie z edukacji specjalnej. Ponadto, Gmina Miejska Kraków prowadziła 11 młodzieżowych domów kultury, 3 międzyszkolne ośrodki sportowe, 2 schroniska młodzieżowe, 2 młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz młodzieżowy ośrodek wychowawczy⁷. Warto zaznaczyć, iż w przypadku młodzieży przerywającej naukę szkolną udostępniana jest oferta Ochotniczego Hufca Pracy, umożliwiająca między innymi nabycie oraz rozwój kompetencji społecznych i zawodowych. Ponadto, od 2019 roku realizowany jest Program „Młody Kraków 2.0”, którego celem jest aktywne uczestnictwo w życiu miasta młodzieży mieszkającej, uczącej się lub pracującej w Krakowie oraz wzmacniania jej postaw zaangażowania obywatelskiego, przedsiębiorczości i otwartości na innych.

Pomocy w zakresie rozwiązywania problemów, w tym trudności edukacyjnych, zaburzeń adaptacyjnych, udziela dzieciom, młodzieży i ich rodzicom 8 samorządowych poradni psychologiczno-pedagogicznych (w tym 4 poradnie specjalistyczne)⁸.

Do rodzin wielodzietnych adresowany jest Programu Krakowska Karta Rodzinna 3+, z którego w 2020 roku skorzystało 5 120 rodzin. Celem Programu jest promowanie modelu rodziny wielodzietnej i tworzenie warunków wzmacniających jej funkcjonowanie.

Rodzinom wychowującym dziecko z niepełnosprawnością udostępniane jest wsparcie w formie specjalistycznych usług opiekuńczych oraz pomocy asystenta rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością. W 2020 roku, w ramach Programu „Kraków dla Rodziny N” pomocą objęto 859 rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością.

Rodziny przeżywające różnorodne trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą skorzystać ze wsparcia w formie usługi asystenta rodziny, a także różnych form poradnictwa, mediacji. W 2020 roku 585 rodzin zostało objętych asystenturą rodzinną, 2 805 dzieci i młodzieży skorzystało z oferty 33 placówek wsparcia dziennego. Specjalistyczną pomoc psychologiczną dedykowaną dzieciom, młodzieży oraz ich rodzinom,

---

⁶ Raport o stanie gminy 2020, Urząd Miasta Krakowa, Kraków 2021.

⁷ idem

⁸ idem

oferowały cztery ośrodki realizujące na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków usługi poradnictwa i terapii rodzin⁹.

W Krakowie od wielu lat rozwijany jest system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w którego ramach systematycznie realizowane są przedsięwzięcia o charakterze informacyjno-edukacyjnym adresowane do różnych grup mieszkańców miasta, w tym szczególnie dedykowane uczniom krakowskich szkół. Wzrost świadomości i wiedzy na temat zjawiska przemocy, jej form pozwala dzieciom i młodzieży częściej poszukiwać pomocy w pokonaniu trudności, jakich doświadczają w swoich rodzinach. W 2020 roku, kontynuowano działania w ramach projektu „Strefa Nastolatka” adresowanego do nastolatków doświadczających przemocy fizycznej lub psychicznej, przeżywających trudności w relacjach rówieśniczych, niepowodzenia szkolne, problemy domowe czy borykających się z chorobą alkoholową rodziców. W Krakowie osoby uzależnione i ich rodziny mogą skorzystać z bezpłatnego wsparcia terapeutycznego realizowanego w warunkach stacjonarnych, dziennych oraz ambulatoryjnych. Specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym, zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzinom udziela również Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień, prowadzące jednocześnie działania profilaktyczne oraz edukacyjne w zakresie problemów alkoholowych i narkomanii, szczególnie dedykowane dzieciom i młodzieży.

Mieszkańcom Krakowa udostępnianych jest wiele atrakcyjnych możliwości wspólnego spędzania czasu całą rodziną. Szczególnym miejscem są tereny zielone, krakowskie parki, gdzie nie tylko można wspólnie spacerować, korzystać z siłowni plenerowych, ale także wziąć udział w wielu ciekawych wydarzeniach integrujących mieszkańców miasta. Kraków jest miastem dysponującym bogatą infrastrukturą społeczną dedykowaną rodzinom, dzieciom i młodzieży, której specyfikę funkcjonowania pozwoli przybliżyć poniższa prezentacja wybranych przedsięwzięć realizowanych w ramach Programów Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2016-2018 oraz 2019-2021.

2.2 Programy Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2016-2018, 2019-2021 – przegląd przedsięwzięć

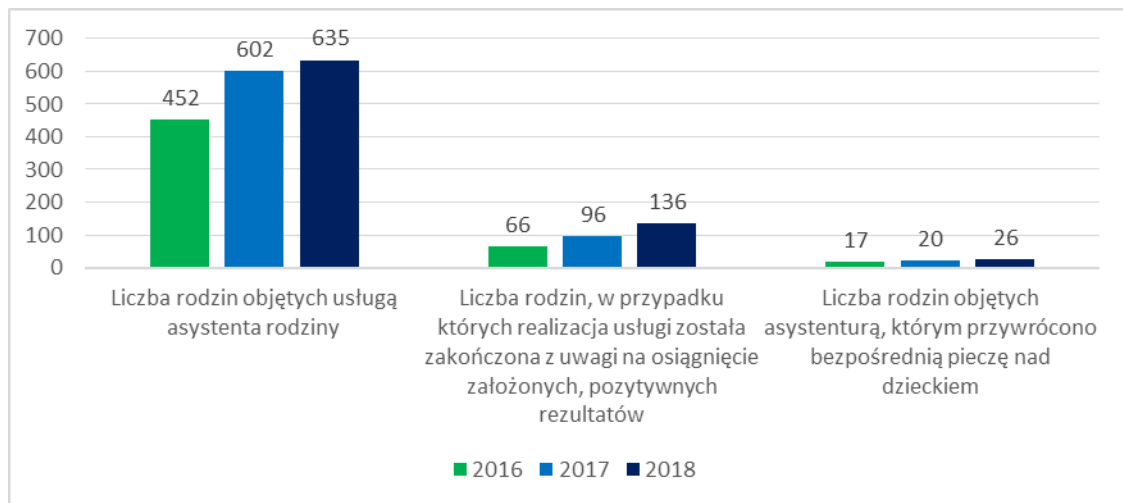
Ewaluacja Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2016-2018

Ewaluacja Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2016-2018 została przeprowadzona w oparciu zarówno o dane zgromadzone w toku realizacji Programu, jak i po jego zakończeniu (badanie jakościowe). Istotny element ewaluacji końcowej stanowią wyniki ewaluacji mid-term oraz przegląd wskaźników ilościowych z realizacji poszczególnych działań podejmowanych w latach 2016-2018. Poniższe wykresy obrazują realizację wybranych zadań w ramach obszarów wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnością, tworzenia warunków umożliwiających prawidłową adaptację społeczną dzieci i młodzieży:

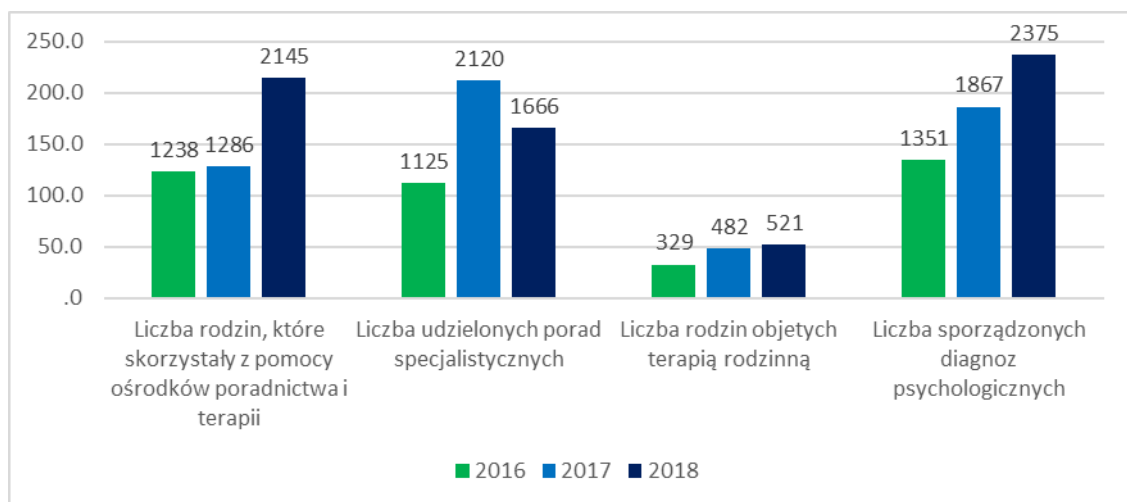
---

⁹ Sprawozdanie opisowe z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie za rok 2020.

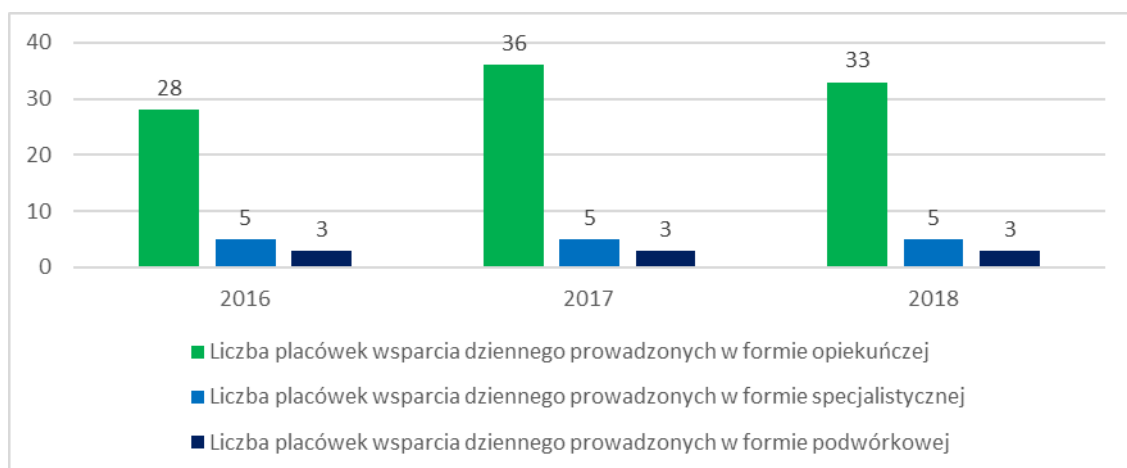
1. Organizacja usługi asystenta rodziny

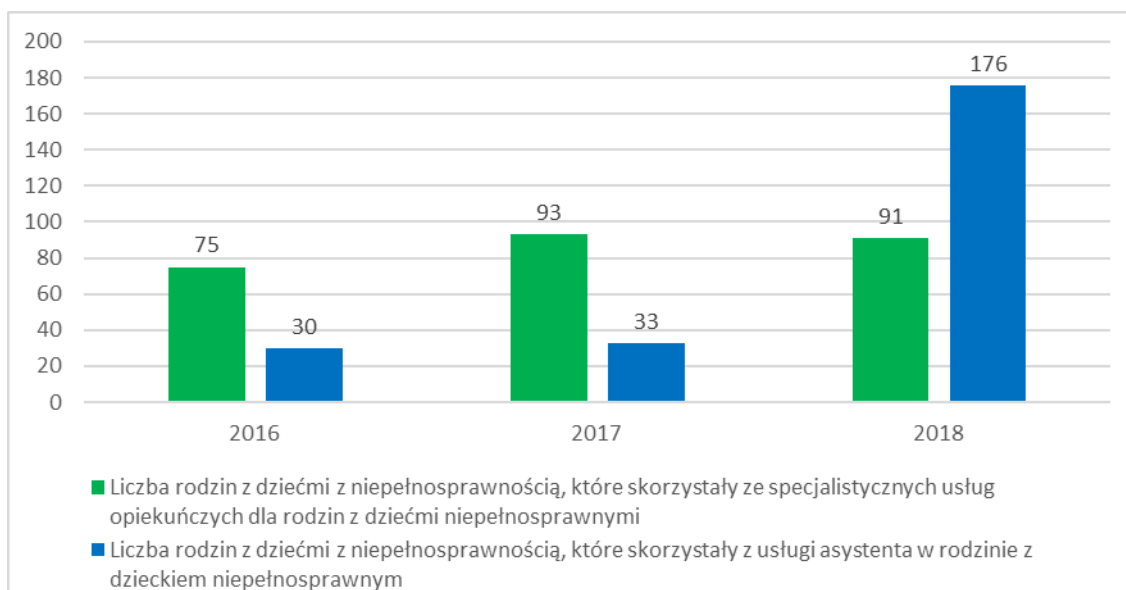
2. Prowadzenie poradnictwa rodzinnego i terapii

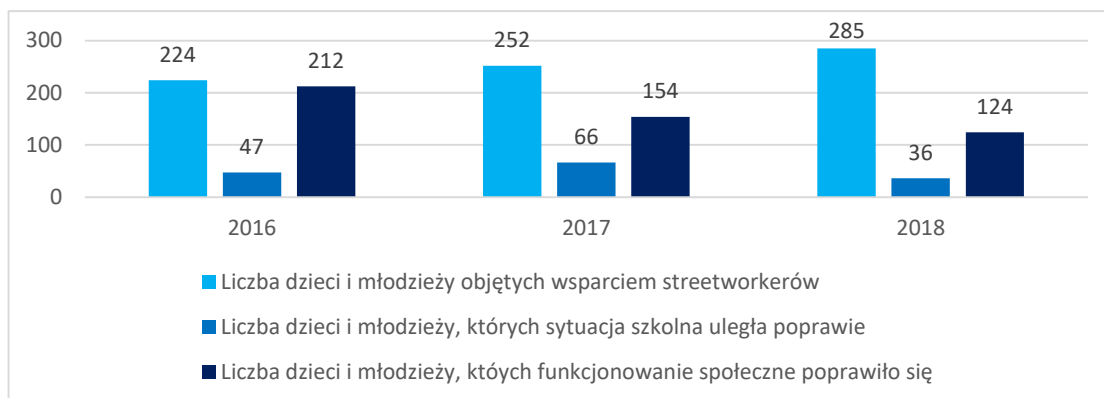
3. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego

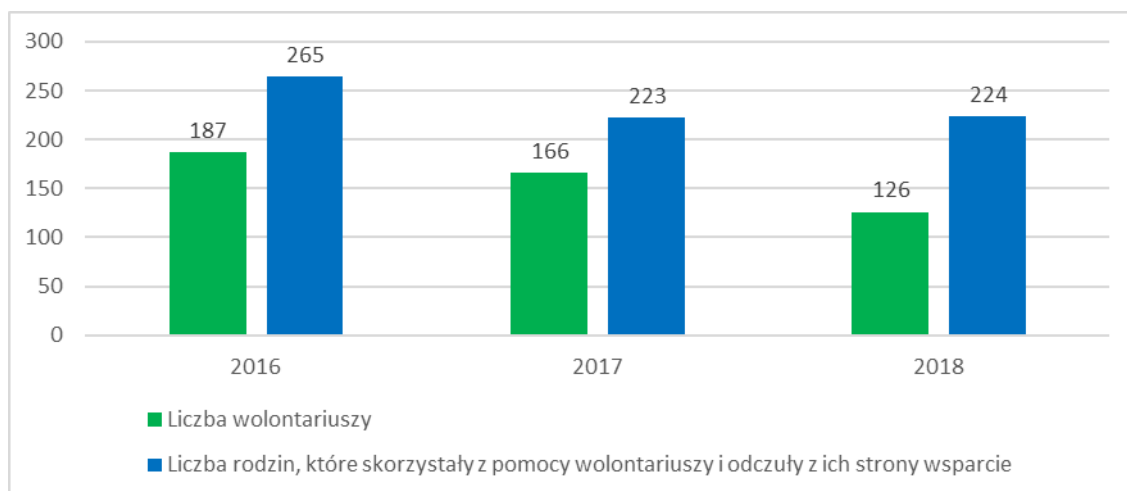
4. Organizowanie i świadczenie wsparcia dedykowanego rodzinom z dzieckiem z niepełnosprawnością, w tym opieki wytchnieniowej

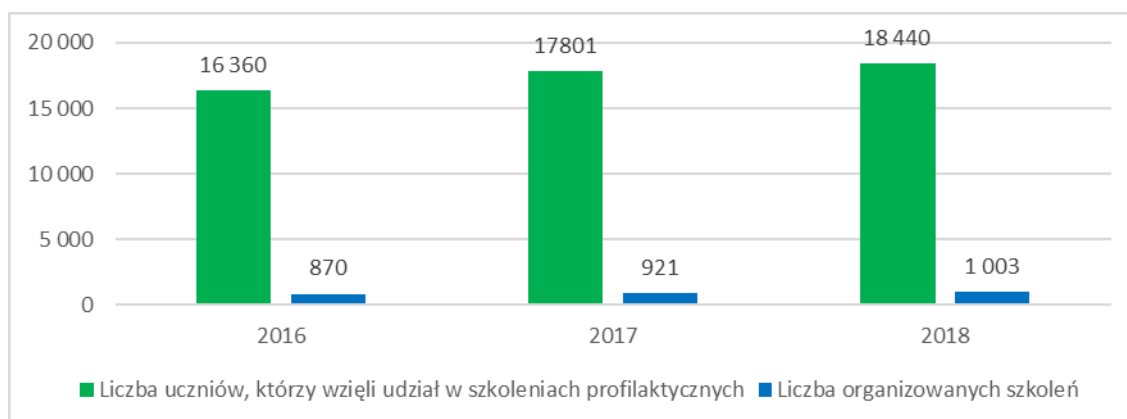
5. Organizacja specjalistycznej pracy socjalnej w formule streetworkingu

6. Organizacja pomocy wolontaryjnej i propagowanie idei wolontariatu

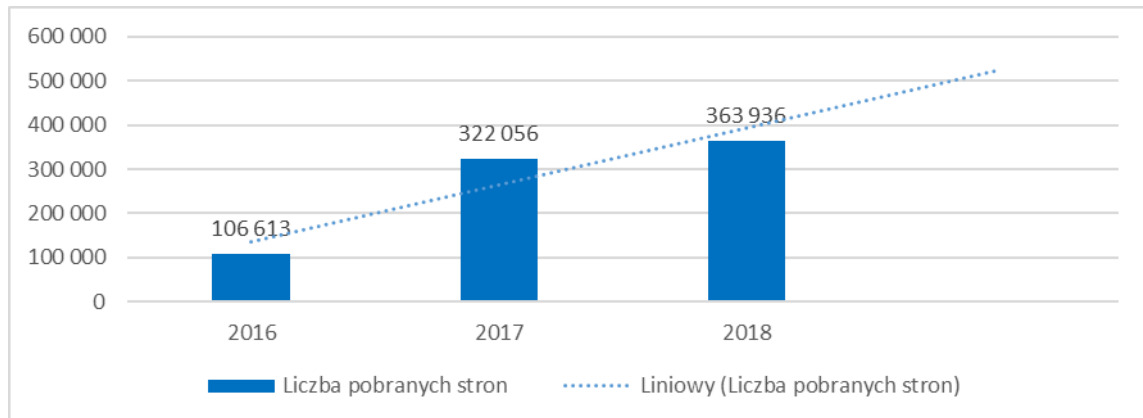

7. Prowadzenie przez Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień działań profilaktycznych w formie szkoleń, wykładów skierowanych do dzieci i młodzieży

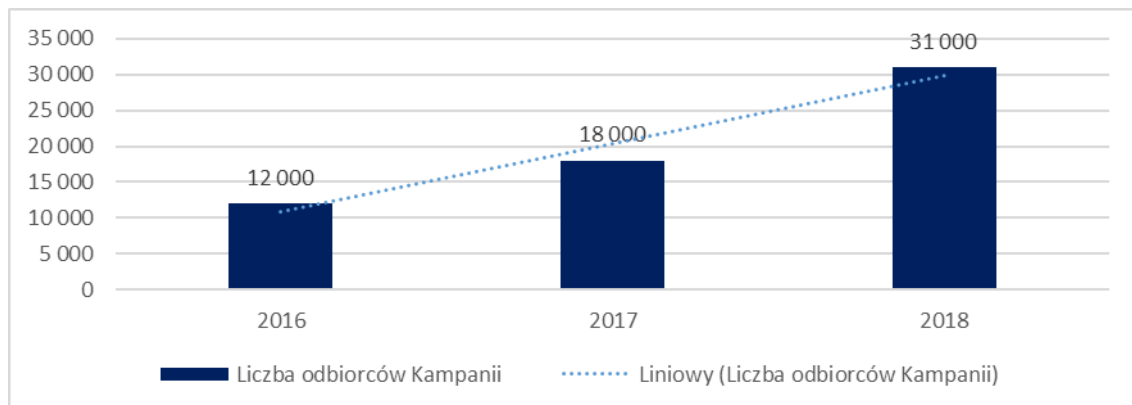

Kolejne wykresy prezentują linie trendu zaobserwowane w realizacji wybranych zadań służących kształtowaniu warunków sprzyjających poprawie jakości życia i rozwojowi krakowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży:

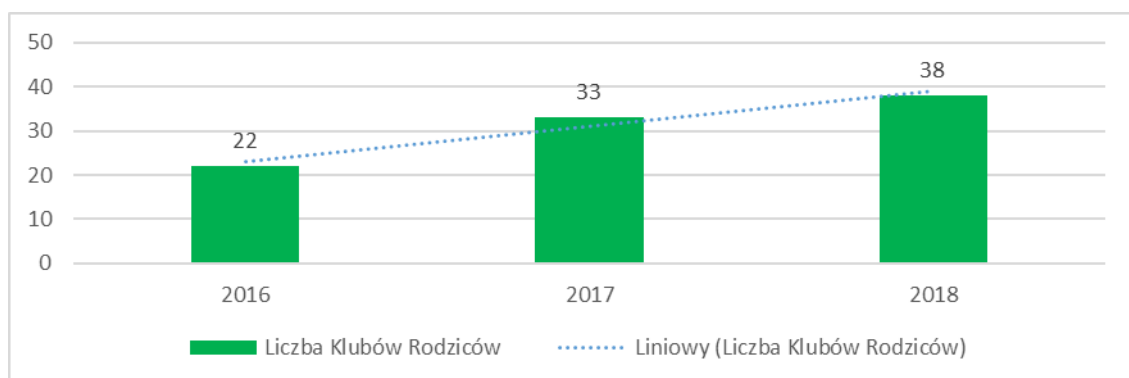
1. Prowadzenie portalu/zakładki informacyjnej o usługach dedykowanych rodzinie – kkr.krakow.pl

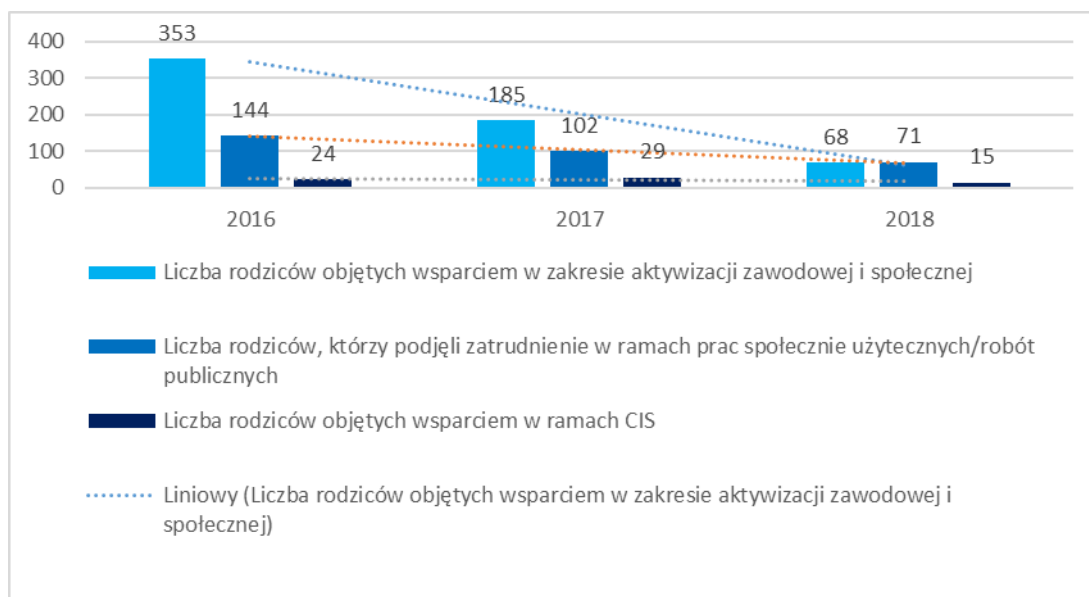
2. Organizacja kampanii „Kraków stawia na rodzinę”

3. Prowadzenie Klubów Rodziców

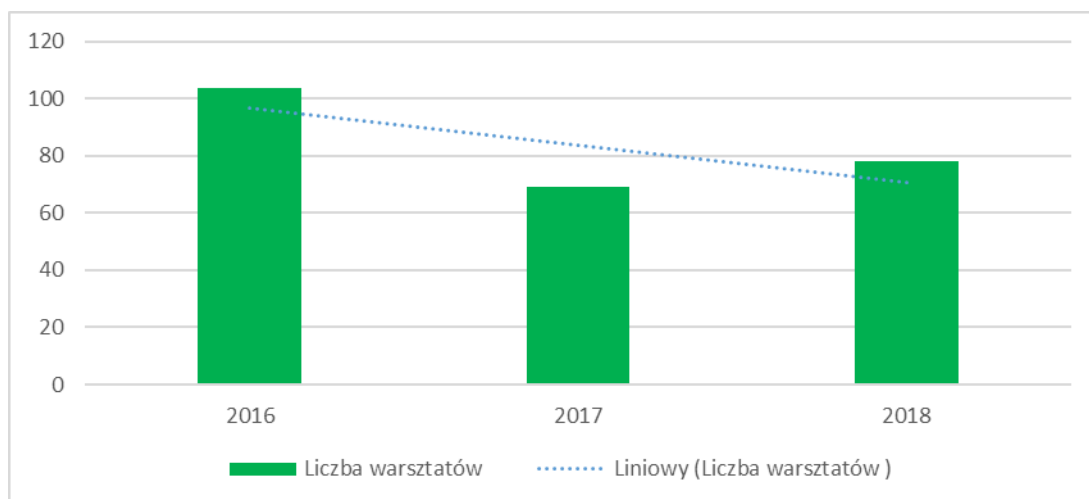

4. Wsparcie rodziców w powrocie na rynek pracy

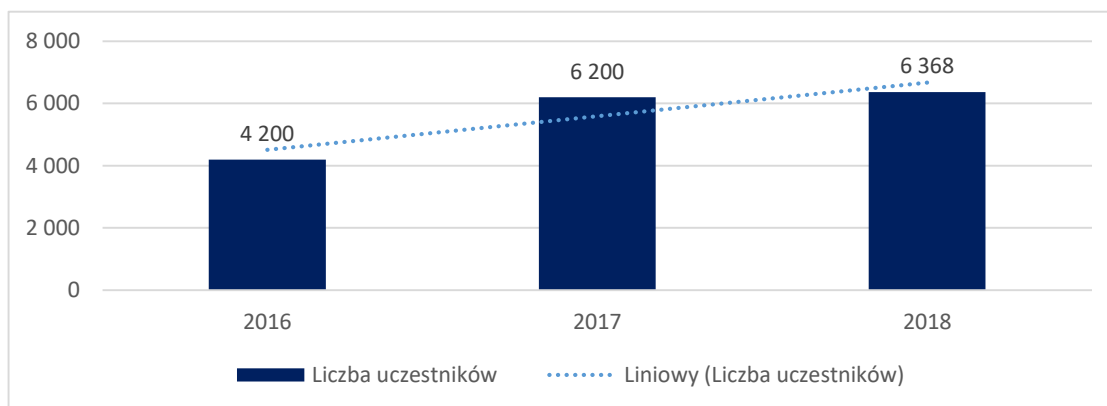

5. Organizacja przez instytucje kultury przedsięwzięć dedykowanych dzieciom i rodzinom z dziećmi:

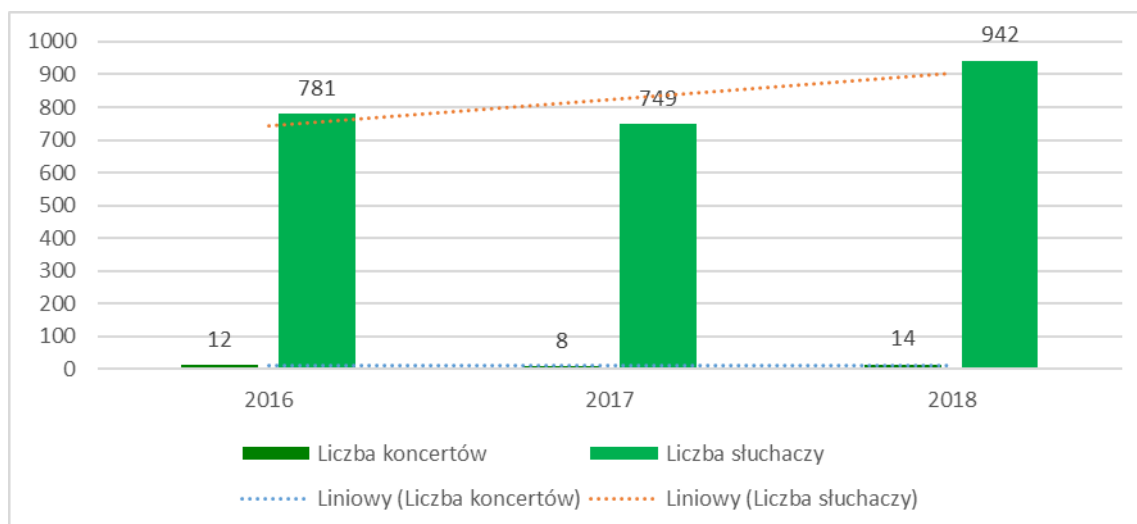
- organizacja przez Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida warsztatów kreatywnego spędzania wolnego czasu dla rodziców z dziećmi, warsztatów pn.: „Naturalnie rodzinie” i „Międzynarodowy tydzień bliskości”

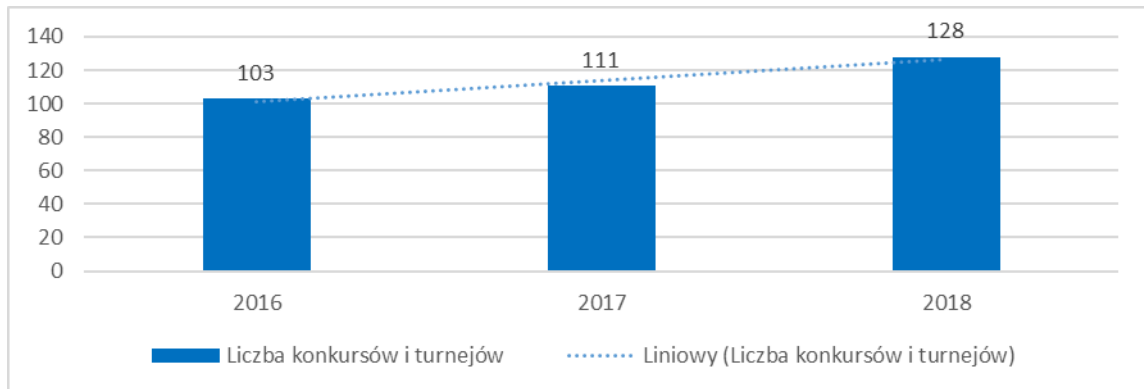
- organizacja „Pochodu Lajkonika” przez Muzeum Miasta Krakowa – Muzeum Historyczne

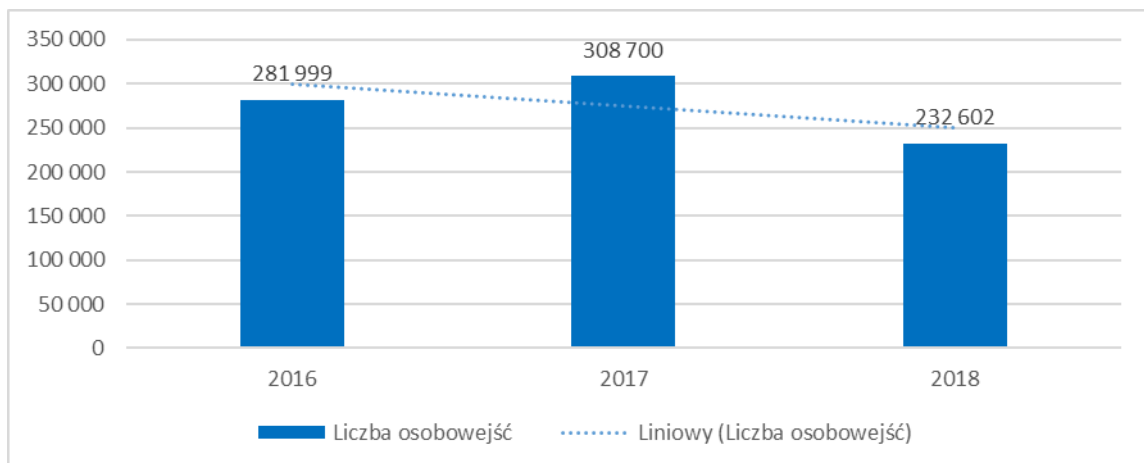
- koncerty Capelli Cracoviensis z cyklu Matinee, przedpołudniowe koncerty z wprowadzeniem oraz spotkania z artystami Capelli

6. Organizacja i współorganizacja przez Straż Miejską Miasta Krakowa konkursów i turniejów sportowych dla różnych grup wiekowych dzieci w ramach programu „Bezpieczny Kraków”

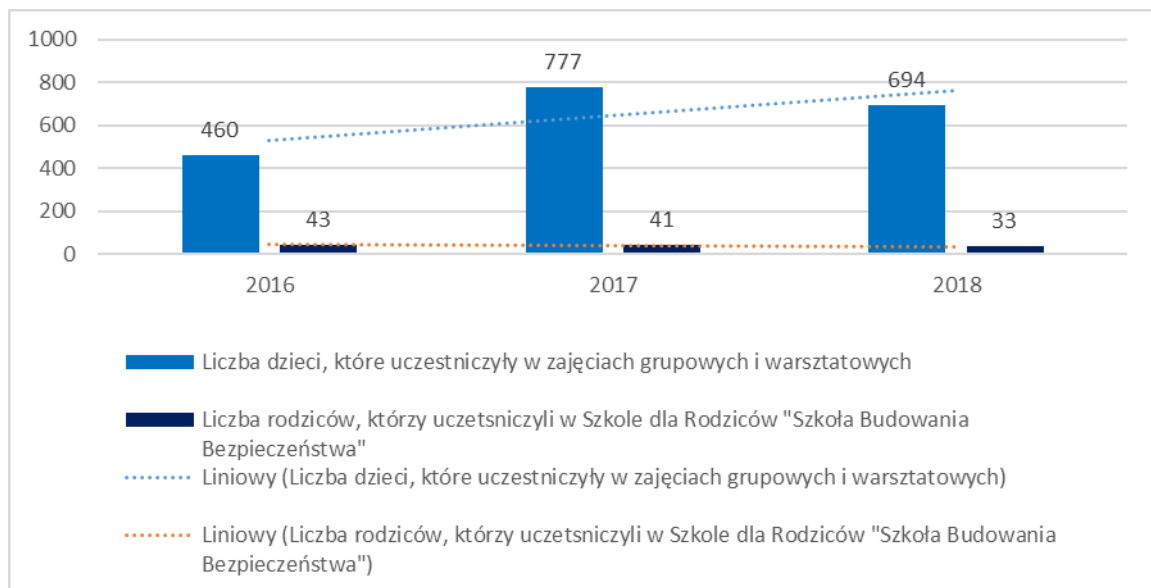

7. Realizacja miejskich programów sportowych

8. Realizacja projektu Krakowskie Centrum Budowania Bezpieczeństwa i Przeciwdziałania Przemocy Szkolnej (projekt powstał m. in. w efekcie pilotażowego programu „Tamujemy przemoc”)

W wymiarze jakościowym, efektywność Programu została zobrazowana dzięki badaniom skoncentrowanym wokół jednego z głównych celów Programu, jakim był rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze i różnorodne kryzysy życia rodzinnego. Badaniu poddano wybrane zadania realizowane w jego ramach, uwzględniając wskaźniki jakościowe, ujawniające zarówno poziom satysfakcji odbiorców poszczególnych usług, jak i wnioski poczynione przez specjalistów bezpośrednio zaangażowanych w ich świadczenie. Ponieważ ewaluacja mid-term Programu była oparta na podobnych założeniach, możliwym było dokonanie pewnych porównywań przybliżających identyfikację kierunkowych zmian obrazujących rozwój zachodzący w obszarze wsparcia dla rodzin przeżywających różnorodne trudności i kryzysy.

Asystentura rodzinna

Celem badań przeprowadzonych w 2017 i 2019 roku było poznanie wpływu asystentury rodzinnej na wzrost funkcjonalności systemu rodzinnego, rozwój umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Konstrukcja narzędzia badawczego (ankiety) opierała się na założeniu, że im sprawniej funkcjonujący system rodzinny, tym większa zdolność członków rodziny do przewyższania pojawiających się trudności i kryzysów.

Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego w 2017 roku:

W badaniu ankietowym wzięły udział 192 rodziny. Dobór próby badawczej przewidywał konieczność spełnienia kryterium minimum sześciomiesięcznego okresu współpracy z asystentem rodziny i, w przypadku jej zakończenia, osiągnięcie założonych celów. W badanej populacji najbardziej liczną grupę stanowiły osoby między 31 a 40 rokiem życia (40%), posiadające jedno dziecko (38%), które w trakcie prowadzenia badań nadal korzystały z usługi asystenta rodziny (80%). 61% ankietowanych zadeklarowało samotne wychowywanie dziecka.

W ocenie 93% badanych współpraca z asystentem rodziny sprawiła, że czuli się bardziej pewni siebie, wzrosło również ich poczucie pewności w obszarze pełnienia ról rodzicielskich.

Zdaniem 40% badanych, współpraca z asystentem rodziny zdecydowanie pomogła im zwiększyć poziom odczuwania wpływu na swoje życie, przy czym 7% badanych nie dostrzegło różnicy w tym obszarze. 82% respondentów wskazało, iż w mniejszym stopniu obawia się kłopotów, które przyniesie życie, natomiast 16% badanych oceniło, iż współpraca z asystentem rodziny nie zmniejszyła poziomu lęku przed trudnościami, jakie w przyszłości może napotkać ich rodzina.

Zgodnie z założeniami badania, konstrukcja ankiety, umożliwiła poznanie opinii respondentów na temat wpływu asystentury rodzinnej na komunikację w ich rodzinach i kształtowanie się konstruktywnych modeli radzenia sobie z trudnościami. Uzyskane wyniki wskazały, że w przypadku tych obszarów, częściej udzielane były odpowiedzi negatywne. 25% osób biorących udział w badaniu przecząco odniosła się do stwierdzenia „rzadziej ukrywam przed rodziną moje błędy”, a co dziesiąta osoba przyznała, że w jej rodzinie nie rozmawia się o ważnych sprawach. Jednocześnie 87% ankietowanych stwierdziło, iż stara się rozwiązywać problemy w gronie rodzinnym, przy czym zdaniem 12% respondentów, współpraca z asystentem nie miała wpływu na ten obszar funkcjonowania rodziny. Podobna proporcja wystąpiła w przypadku stwierdzenia „rzadziej odkładamy rozwiązywanie trudności na później”, gdzie 13% ankietowanych nie dostrzegło pozytywnej zmiany. Co dziesiąty z rodziców biorących udział w badaniu nie zauważył wpływu asystentury rodzinnej na zwiększenie sprawności rodziny w podejmowaniu trudnych decyzji, jednocześnie 95% respondentów uznało, że współpraca z asystentem przyczyniła się do wzrostu umiejętności rozważania różnych możliwości rozwiązania problemu, a także dostrzegło jej pozytywny wpływ na adaptację do nowych sytuacji i poczucie zdolności do działania. W ocenie 97% ankietowanych, zwiększeniu uległ wymiar czasu spędzanego w gronie rodzinnym, a wpływ współpracy z asystentem rodziny na omawiany wzrost był zauważalny. Dla 94% ankietowanych, współpraca z asystentem stanowiła cenne źródło informacji, dzięki któremu wzrósł poziom ich wiedzy w obszarze oferty pomocowej.

Uzupełniającym elementem badania było poznanie opinii asystentów rodziny na temat wpływu świadczonej przez nich usługi na poziom zdolności systemu rodzinnego do przewyższania różnorodnych trudności. W tym celu również wykorzystano kwestionariusz ankiety, którego konstrukcja miała umożliwić analizę przebiegu współpracy asystentów z rodzinami, w przypadku których realizacja usługi została zakończona w 2017 roku z powodu osiągnięcia założonych celów lub była kontynuowana od minimum 6 miesięcy. W badaniu wzięło udział 23 asystentów rodziny. Ich zdaniem, wpływ asystentury najmocniej odzwierciedlał się w obszarze zewnętrznych granic systemu rodzinnego, przyczyniając się do obserwowalnego zwiększenia poziomu ich elastyczności – zdaniem ankietowanych, członkowie rodzin chętniej rozmawiali z asystentem o przeżywanym problemach (75%). Uczestnicy badania zauważyli u odbiorców swoich usług wzrost wiedzy na temat sposobów przewyższania trudności, radzenia sobie z problemami (65%), a także spadek poczucia bezradności (62%), większą samodzielność i lepszą samoocenę. Zdaniem respondentów, najmniejszy progres był obserwowalny w obszarze kształtowania umiejętności wykorzystywania przeżyć, doświadczeń rodzin w celu budowania rozwiązań.

Również w niewielkim stopniu, świadczone wsparcie przyczyniło się do wzrostu poziomu zaufania okazywanego sobie nawzajem przez członków rodziny. Jednocześnie asystenci obserwowali pozytywny wpływ realizowanej usługi na poziom zaangażowania rodziny w proces rozwiązywania trudności, wzrost konsekwencji i systematyczności w działaniu (55%). Nisko zostały ocenione także postępy w obszarze umiejętności spędzania wolnego czasu.

Asystenci zaobserwowali większą aktywność w poszukiwaniu możliwości spędzania wspólnie wolnego czasu jedynie w przypadku 39% rodzin, natomiast u 38% rodzin dostrzegli wzrost aktywności w kontaktach z otoczeniem.

Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego w 2019 roku:

W badaniu ankietowym przeprowadzonym w 2019 roku wzięło udział 140 rodzin. Dobór próby badawczej w stosunku do badania z 2017 roku, został bardziej ustrukturyzowany i przewidywał konieczność spełnienia kryterium minimum sześciomiesięcznego okresu współpracy z asystentem rodziny lub jej zakończenia z powodu osiągnięcia założonych celów, w okresie I półrocza 2019 roku.

W badanej populacji najbardziej liczną grupę stanowiły osoby między 31 a 40 rokiem życia (48%). Spośród ankietowanych, 131 osób udzieliło odpowiedzi na pytanie dotyczące liczby dzieci w rodzinie - najliczniejszą grupę (49%) stanowiły tu rodziny z dwojgiem dzieci. 55% osób ankietowanych zadeklarowało samotne rodzicielstwo. Na udział w badaniu zdecydowały się w przeważającej większości rodziny, które kontynuują korzystanie z asystentury rodzinnej (89%).

92% ankietowanych stoi na stanowisku, iż dzięki współpracy z asystentem rodziny, wzrosła ich wiedza na temat oferty pomocowej, natomiast w ocenie 79% badanych, współpraca z asystentem rodziny sprawiła, że czują się bardziej pewni siebie, przy czym 43% respondentów udzieliło na to pytanie odpowiedzi „zdecydowanie tak”. Wzmocnienia poczucia pewności w obszarze pełnienia ról rodzicielskich nie dostrzegł jedynie 1% uczestników badania.

Zgodnie z założeniami badania, konstrukcja ankiety, umożliwiała poznanie opinii respondentów na temat oddziaływania asystentury rodzinnej na komunikację w ich rodzinach i kształtowanie się konstruktywnych modeli radzenia sobie z trudnościami. 82% osób biorących udział w badaniu uznało, iż współpraca z asystentem rodziny wpłynęła na to, że czują się bezpiecznie w rodzinie, a jedynie 2% nie zgodziło się ze stwierdzeniem „wspieramy się w trudnych chwilach”. Nieco większy odsetek respondentów (8%) nie dostrzegł wzmacniającego wpływu asystentury rodzinnej w obszarze podejmowania w rodzinie trudnych decyzji i rozwiązywania problemów. 13% osób, który wzięło udział w badaniu nie zgodziło się ze stwierdzeniem „rzadziej odkładamy rozwiązywanie trudności na później”, przy czym 8% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź „nie”, 2% „zdecydowanie nie”, a 3% określiło swoje stanowisko jako „trudno powiedzieć”. Zdaniem 8% respondentów współpraca z asystentem nie miała wpływu na wzrost umiejętności wspólnego rozwiązywania problemów, choć jednocześnie 82% osób biorących udział w badaniu uznało, iż w gronie rodzinnym rozmawiają o ważnych dla nich sprawach. Przeważająca większość ankietowanych (85%) uznała, że w ich rodzinach można swobodnie wyrażać swoje myśli. Zarazem, w opinii 13% osób współpraca z asystentem rodziny nie przyczyniła się do tego, aby łatwiej było im przyznawać się do swoich porażek. Należy zaznaczyć, iż odpowiedzi na to pytanie zdecydowało się udzielić 109 osób, co stanowi najniższy wskaźnik wśród uzyskanych wyników i może świadczyć o wysokim stopniu wrażliwości poruszonego w pytaniu obszaru funkcjonowania systemu rodzinnego.

73% respondentów wskazało, iż asystentura rodzinna przyczyniła się do zmniejszenia stopnia odczuwania lęku przed kłopotami, trudnościami, które może w przyszłości napotkać ich rodzina, a 81% dostrzegło, że częściej robią coś wspólnie w gronie rodzinnym. Zdaniem 87% badanych, współpraca z asystentem rodziny pozytywnie wpłynęła na umiejętność dokonywania analizy różnych możliwości rozwiązania problemu. Porównywalnie (85%) został oceniony wpływ asystentury rodzinnej na zdolność do podejmowania działania w trudnych sytuacjach. Jedynie 3% ankietowanych nie zauważyło, aby współpraca z asystentem rodziny

przyczyniła się do łatwiejszego radzenia sobie w nowych sytuacjach, a aż 88 % zgodziło się ze stwierdzeniem „pomimo przeszkód dążymy do celu”.

Uzupełniającym elementem badania było poznanie opinii asystentów rodziny na temat wpływu świadczonej przez nich usługi na poziom zdolności systemu rodzinnego do przewyższania różnorodnych trudności. W tym celu również wykorzystano kwestionariusz ankiety, którego konstrukcja miała umożliwić analizę przebiegu współpracy asystentów z rodzinami, w przypadku których realizacja usługi została zakończona w I półroczu 2019 roku, z powodu osiągnięcia założonych celów lub jest kontynuowana od minimum 6 miesięcy. W badaniu wzięło udział 28 asystentów, którzy wyrazili swoją opinię poprzez wypełnienie 121 ankiet.

Zdaniem badanych, wpływ asystentury w najmniejszym stopniu ujawniał się w obszarze czynników ważnych z perspektywy atmosfery i więzi rodzinnych, jakimi są poczucie bezpieczeństwa i zaufanie okazywane sobie nawzajem przez członków rodziny (obserwowane kolejno w przypadku 38% i 28% rodzin). Niewątpliwie komponenty te mają swoje bezpośrednie odzwierciedlenie w procesach komunikacyjnych zachodzących w rodzinie, a w tym zakresie asystenci zauważyli wyraźną poprawę (58%). Można zatem sądzić, iż na wystąpienie omawianych różnic ma prawdopodobnie wpływ złożoność postrzegania powyższych zagadnień oraz różnorodność kryteriów uwzględnianych w toku dokonywania oceny postępów, pozytywnych zmian osiągniętych podczas realizacji usługi.

Uczestnicy badania zauważyli u odbiorców swoich usług wzrost wiedzy na temat sposobów przewyższania trudności, radzenia sobie z problemami (77%), a także spadek poczucia bezradności (67%), większą samodzielność (68%) i lepszą samoocenę (59%). Ich zdaniem członkowie rodzin stawali się bardziej otwarci (75%) i wykazywali większe zaangażowanie w sprawy rodzinne. Zaobserwowali również większą aktywność w poszukiwaniu możliwości spędzania wspólnie wolnego czasu (50%) oraz dostrzegli wzrost aktywności w kontaktach z otoczeniem (47%).

W przypadku 44% rodzin spełniających kryterium badania, asystenci zaobserwowali wzrost umiejętności wykorzystywania własnych przeżyć, doświadczeń rodzin w celu budowania rozwiązań oraz radzenia sobie w nowych sytuacjach (47%), co koresponduje z wynikami uzyskanymi w toku badania ankietowego przeprowadzonego wśród odbiorców ich usługi.

Porównanie wyników badań:

W badanej populacji, analogicznie jak w roku 2017, najliczniejszą grupę stanowili rodzice w wieku 31-40 lat (2017 rok - 40%, 2019 rok - 49%). Pewnej zmianie uległa charakterystyka struktury rodzin- uprzednio dominowały rodziny posiadające jedno dziecko (38%), obecnie w omawianej grupie przeważały rodziny z dwojgiem dzieci oraz zmniejszył się procent osób deklarujących samotne wychowanie dziecka z 61% do 55%.

W stosunku do 2017 roku, wzrosła ocena wpływu asystentury rodzinnej na zdolności rodziny do przewyższania trudności i kryzysów życia rodzinnego - w badaniach przeprowadzonych w 2019 roku, jedynie w przypadku 1% uzyskanych odpowiedzi nie odnotowano związku pomiędzy współpracą z asystentem rodziny a wzrostem poczucia pewności siebie w pełnieniu ról rodzicielskich, a tylko 3% ankietowanych nie zauważyło, aby współpraca z asystentem rodziny przyczyniła się do łatwiejszego radzenia sobie w nowych sytuacjach.

Sumując wyniki badań, można zaobserwować utrzymywanie się wysokiego poziomu wskaźnika opisującego oddziaływanie asystentury rodzinnej na obszar wiedzy na temat oferty

pomocowej, a także dostrzeżenie przez profesjonalistów pozytywnych zmian w elastyczności zewnętrznych granic systemu rodzinnego, co wpływa na większą otwartość i tworzy płaszczyznę sprzyjającą poszukiwaniu rozwiązań przeżywanymi problemami.

Ośrodki Poradnictwa i Terapii Rodzin

Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego w 2017 roku przez Ośrodek Poradnictwa i Terapii prowadzony przez Stowarzyszenie Dobrej Nadziei:

Z zgromadzonych danych wynikało, iż najczęstszą przyczyną zgłoszeń był kryzys i konflikt rodzinny (37%). Wyniki badań jakościowych, w których wzięło udział 12 % osób objętych w jednym z ośrodków różnymi formami wsparcia psychologicznego (poradnictwa, terapii indywidualnej, terapii grupowej, terapii rodzinnej) wskazują na wysoki poziom satysfakcji odbiorców tego typu usług. W odpowiedziach, np. „na bieżąco rozwiązujemy problemy”, „przynajmniej częściowo wiem, nad czym mam pracować” „widzę zmiany w moim życiu i codziennym funkcjonowaniu”, „pozytywnie wpływa na mnie i na moją rodzinę terapia” widoczna była jakościowa zmiana w zakresie wglądu i autorefleksji, poczucia wpływu: Wypowiedzi respondentów wskazywały także na lepsze samopoczucie, poprawę funkcjonowania w relacjach interpersonalnych, a szczególnie rodzinnych, np. „są zmiany w moim życiu”, „[...] zdrowieję” „lepsze porozumienie w rodzinie”, „moje problemy powoli się zmniejszają”, „[...] pomagają mi spojrzeć w nowy sposób na siebie i kontakty z innymi”, „mam możliwość rozmowy indywidualnej ze specjalistą, który wysłucha, podyskutuje i zaproponuje jakąś ścieżkę dalszych postępowań w relacjach rodzinnych i relacjach ojciec-córka”. Zauważalne było odczuwanie ulgi, uspokojenia, odzyskiwania równowagi, nadziei na lepszą przyszłość i pobudzenia do poszukiwania rozwiązań swoich problemów, np. „duża pomoc w życiu, radzę sobie lepiej z problemami”, „czuję się lepiej po każdym spotkaniu, odzyskuję wewnętrzny spokój i równowagę”, „mam nadzieję na odzyskanie kontaktu z moimi dziećmi”.

Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego w latach 2018/2019 roku przez Ośrodek Poradnictwa i Terapii prowadzony przez Stowarzyszenie Dobrej Nadziei:

Na udział w badaniu zdecydowało się 11% osób korzystających z usług Ośrodka Poradnictwa i Terapii w okresie od lipca 2018 do października 2019. Konstrukcja narzędzi badawczych (dwóch rodzajów ankiet) służyła ocenie stopnia ich satysfakcji z otrzymywanego wsparcia. Podobnie jak w 2017 roku, wyniki badania wskazały na wysoki poziom zadowolenia, ujawniając po raz kolejny istotne z punktu widzenia respondentów odczuwanie ulgi, uspokojenia, uczucia odzyskiwania równowagi oraz pobudzenia do poszukiwania sposobów rozwiązania swoich problemów. Raport ewaluacyjny wskazując, iż wśród problemów podawanych jako przyczyna zgłoszenia się po pomoc nadal pojawiają się konflikty rodzinne oraz kryzysy emocjonalne, zwraca jednocześnie uwagę na swobodne wypowiedzi ankietowanych świadczące o dostrzeżeniu wyraźnego i pozytywnego wpływu poradnictwa, działań terapeutycznych na ich sytuację życiową, codzienność np. „odczuwam realny, pozytywny wpływ terapii na moje codzienne życie [...]”, „pomaga mi w życiu codziennym [...]”, „widzę postęp w swoim zachowaniu, nauczyłem się siebie”, „dzięki terapii widzę pozytywne zmiany w moim życiu”, „otrzymałem pomoc długofalową i poprawiło się moje funkcjonowanie”, „coraz lepiej radzę sobie ze swoimi problemami”, „zauważyłem znaczące zmiany, na których mi zależało”.

Porównanie wyników badań:

Utrzymywanie się bardzo dobrej oceny usług poradnictwa i terapii, wskazuje nie tylko na wysoki poziom profesjonalizmu kadry realizującej to zadanie, ale także na wzrastającą świadomość i otwartość osób/rodzin wobec uzyskiwania pomocy psychologicznej.

Podsumowanie

Przyjęta formuła Programu, akcentując wzajemne uzupełnianie się poszczególnych ofert, sprzyjała rozwojowi oddziaływań kompensacyjno-naprawczych, promując jednocześnie pozytywny wizerunek rodziny z dziećmi. Uwzględnienie w konstrukcji Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2016-2018, obok zadań integralnie związanych z funkcjonowaniem systemu pomocy społecznej, korelacji międzydziedzinowych, obrazuje dążenie do stworzenia trwałej sieci oparcia społecznego, łączącej funkcjonowanie wielu odrębnych aktywności podejmowanych na rzecz rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży.

Realizacja Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków w latach 2019-2020 analiza porównawcza

Konstrukcja Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 odzwierciedla dążenie w kierunku dostosowania oferty pomocowej do naturalnego rytmu życia rodziny. Podobnie, jak w latach poprzednich uwzględniono interdyscyplinarny charakter wspierania rodziny, włączając w jego strukturę zadania komplementarne. W 2020 roku, u uwagi na obowiązujący w Polsce stan epidemii, poszukując rozwiązań adekwatnych do wprowadzonych ograniczeń wdrażano nowe działania, a także modyfikowano sposób realizacji wielu spośród zaplanowanych przedsięwzięć. Poniższa tabela obrazuje zakres realizacji zadań w latach 2019-2020 w odniesieniu do głównych celów Programu:

I Zapewnienie specjalistycznej pomocy i wsparcia ukierunkowanego na tworzenie optymalnych warunków funkcjonowania środowiska rodzinnego:

I.1 Zadanie podstawowe powiązane ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa na lata 2015-2020” (PS/W3/2016):

Wzmocnienie zdolności rodzin i jej członków do przewyższania trudności i kryzysów życia rodzinnego poprzez uzyskanie profesjonalnego wsparcia

Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Wysokość środków na realizację działania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku	Wysokość środków na realizację działania w 2020 roku
Prowadzenie poradnictwa rodzinnego i terapii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK (SZ/PSD/03), organizacje pozarządowe	11 378 usług poradnictwa rodzinnego i terapii	1 675 040 zł	11 385 usług poradnictwa rodzinnego i terapii	1 685 765,20 zł
Organizacja usługi asystenta rodziny, w tym asystentury rodzinnej dedykowanej rodzinom dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie, nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą ich zdrowiu i życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka albo w czasie porodu oraz kobietom w ciąży, szczególnie w przypadku ciąży powikłanej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS/OBA)	615 rodzin objętych usługą asystenta rodziny	1 866 205,39 zł	585 rodzin objętych usługą asystenta rodziny	1 965 871,23 zł
Organizacja pomocy w formie rodzin wspierających dla rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze lub zagrożonych trudnościami w prawidłowym realizowaniu funkcji rodzicielskich, w tym dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS/PRZ/07)	3 rodziny wspierające, 3 rodziny wspierane	2 346,88 zł	w 2020 roku nie pozyskano rodzin wspierających	0,00 zł

Organizowanie specjalistycznych usług wspierania rodziny z dziećmi, w przypadku rodziców z zaburzeniami psychicznymi, upośledzeniem umysłowym, uzależnieniem od alkoholu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK (SZ/AZS/01), organizacje pozarządowe	28 rodzin, które skorzystały z usługi	68 441,60 zł	71 rodzin, które skorzystały z usługi	388 080,00 zł
Organizowanie usług wzmacniających lub odbudowujących naturalny system wsparcia tj. rodzinę dedykowanych rodzinom przeżywającym trudności życiowe, wychowawcze, opiekuńcze, zagrożonych utratą opieki nad dzieckiem	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK (SZ/AZS/01), organizacje pozarządowe	zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny		165 rodzin, które skorzystały z usługi	324 000,00 zł

I.2 Zadanie komplementarne: Wzmacnianie sieci kompleksowego oparcia społecznego odpowiadającego na potrzeby rodziców i dzieci w przełomowych fazach cyklu życia rodziny:

- 1) Pomoc dla rodziców oczekujących narodzin dziecka, przeżywających etap adaptacji po urodzeniu dziecka, sprawujących opiekę nad małym dzieckiem

Działania powiązane z: 1. Usługą Publiczną K-2 „Tworzenie warunków do upowszechniania kultury w mieście”			
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku
Prowadzenie Klubów Rodziców	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, Instytucje Kultury	40 klubów prowadzonych przez Instytucje Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe	42 kluby prowadzone przez Instytucje Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe

Bezpłatne wsparcie psychologiczne rodzin z dziećmi do lat 3	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	363 rodzin objętych wsparciem	539 rodzin objętych wsparciem
Chustowe spotkania w ARTzonie – comiesięczne otwarte spotkania dla rodziców chcących nosić dzieci w chustach oraz już noszących	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	12 spotkań, 143 uczestników	2 spotkania, 26 uczestników
„Tydzień Douli” – specjalne spotkania dla rodziców oczekujących narodzin dziecka	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	<i>Niezrealizowane</i>	<i>Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie zostało zorganizowane</i>
„Naturalnie Rodzinnie” – spotkania ze specjalistami, organizacja warsztatów	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	17 spotkań, 445 uczestników	<i>Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie zostało zorganizowane</i>
Realizacja projektu o charakterze informacyjnym dedykowanego migrantom nt. m.in. opieki lekarskiej w okresie ciąży, uprawnień do świadczeń rodzinnych, obowiązków prawnych rodziców, urlopów dla ojców	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, Fundacja Instytut Polska-Ukraina, portal UAinKrakow.pl	<i>zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny</i>	50 odbiorców szkoleń/zasięg przekazu informacji obejmował kilka tysięcy osób, głównie migrantów z Ukrainy, mieszkających w Krakowie i korzystających z portalu UAinKrakow.pl

2) Wsparcie rodziców, których dzieci rozpoczynają edukację szkolną

Działania powiązane z:			
1. Usługą Publiczną B-1 „Tworzenie warunków do utrzymania bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy”			
2. Usługą Publiczną K-2 „Tworzenie warunków do upowszechniania kultury w mieście”			
Planowane do realizacji działania	Komórka/jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku
Akcja „Bezpieczna droga do szkoły”	Referat Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Kraków	125 kontroli przeprowadzonych w rejonach 23 krakowskich szkół	131 skontrolowanych placówek, 177 patroli

Organizacja otwartych warsztatów zachęcających do czytelnictwa – warsztaty „Aktywne czytanie”, „Zabawy z książką”, „Sztuka opowieści”, warsztaty towarzyszące wystawom	MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej	25 zorganizowanych warsztatów, 15 uczestników	20 zorganizowanych warsztatów, 3 edycje „Aktywne czytanie”, 8 edycji „Słownik”, 4 edycje Klub Czytelniczy Sztuka Opowieści
Organizacja otwartych warsztatów „Zabawki, które pomagają”, „MOCAK w plenerze”, „Drugie życie książki” - wspólne tworzenie zabawek i pomocy edukacyjnych	MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej	W zadeklarowanym zakresie odbyły się warsztaty podczas akcji „Drugie Życie Książki” w MOCAK-u (1 odsłona, 80 uczestników). Cykl „Zabawki, które pomagają” nie został zainicjowany w formie osobnego wydarzenia. Jego elementy (aktywizacja do samodzielnego wykonywania zabawek) były realizowane podczas innych imprez plenerowych. m.in. udziału w Piknikach krakowskich (6 odsłon około 120-200 uczestników).	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie zostało zorganizowane
„Do-Re-Mi-Się” – warsztaty umuzykalniające dla dzieci z rodzicami, warsztaty językowe	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	302 spotkania, 172 uczestników	83 spotkania, 105 uczestników
Pracownia Mała ARTzona – organizacja warsztatów kreatywnych dla dzieci rozpoczynających naukę szkolną, tworzenie przestrzeni do rozwijania uzdolnień - „Kreatywny Recykling”, „Szkoła Dizajnu”	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	32 spotkania, 22 uczestników	6 spotkań, 12 uczestników
Organizowanie spotkań, warsztatów i przedsięwzięć: „Niedziela dla rodzica”, „Spotkania dla rodzica”, warsztaty edukacyjne dla grup przedszkolnych, zajęcia edukacyjno-terapeutyczne, kursy logopedyczne dla najmłodszych, przyrodnicze warsztaty naukowe dla dzieci	Centrum Kultury Podgórze	2 326 spotkań, 31 614 uczestników	390 spotkań, 21 900 uczestników

3) Wsparcie rodziców wychowujących nastolatków, organizowanie zajęć umożliwiających doskonalenie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych oraz kształtowanie przestrzeni do samopomocy

Działania powiązane z: 1. Usługą Publiczną K-2 „Tworzenie warunków do upowszechniania kultury w mieście” 2. Dziedziną „Oświata i wychowanie”			
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku
Zapewnienie wsparcia pedagogicznego i psychologicznego	Wydział Edukacji UMK	139,36 etatów pedagogów i psychologów zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, pomoc psychologiczno-pedagogiczna realizowana jest również w przedszkolach i szkołach przez nauczycieli pedagogów, psychologów, logopedów - 407,05 etatów	221 etatów pedagogów i psychologów (poradnie psychologiczno-pedagogiczne), pomoc psychologiczno-pedagogiczna realizowana jest również w przedszkolach i szkołach przez nauczycieli pedagogów, psychologów, logopedów - 346,33 etatów
Realizacja zadań w ramach programu Krakowska Szkoła Doradztwa Zawodowego. Realizatorami działań są: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2 w Krakowie oraz Centrum Pedagogiki i Psychologii Politechniki Krakowskiej. Odbiorcami działań są: doradcy zawodowi oraz koordynatorzy doradztwa w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych z GMK. Głównym celem KSDZ jest merytoryczne wsparcie doradców w realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego na terenie szkół	Wydział Edukacji UMK	192 nauczycieli realizujących zadania z zakresu doradztwa zawodowego	167 nauczycieli realizujących obowiązki doradcy zawodowego
Organizacja wsparcia udzielanego przez Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne w zakresie pracy z dzieckiem oraz prowadzenie terapii	Wydział Edukacji UMK	W ramach organizowanych w poradniach tzw. „Grup wsparcia” odbyło się 3 455 spotkań. Ponadto przeprowadzono 3 500 interwencji kryzysowych – w zakresie nagłych potrzeb pomocy dzieciom i ich	W ramach organizowanych w poradniach tzw. „Grup wsparcia” odbyło się 4 103 spotkań (z uwagi na stan epidemii większość konsultacji prowadzono on-line). Ponadto przeprowadzono 3 890

rodzin		rodziną. Przeprowadzono 11 951 mediacje rodzinne oraz na gruncie szkoła uczeń rodzic. Dodatkowo pracownicy poradni przeprowadzili 36 123 różnego rodzaju indywidualnych, grupowych porad, warsztatów, spotkań, wykładów, prelekcji itp. kierowanych do dzieci i uczniów oraz rodziców i nauczycieli	interwencji kryzysowych – w zakresie nagłych potrzeb pomocy dzieciom i ich rodzinom. Przeprowadzono 20 931 mediacji rodzinnych oraz na gruncie szkoła-uczeń-rodzic. Dodatkowo pracownicy poradni przeprowadzili 53 259 różnego rodzaju spotkań, indywidualnych, grupowych porad, warsztatów, wykładów, prelekcji itp. kierowanych do dzieci i uczniów oraz rodziców i nauczycieli
Organizacja spotkań z psychologiem	Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”	Nierealizowane	Z uwagi na stan epidemii zorganizowano 5 spotkań on-line
Organizacja pomocy wolontaryjnej i propagowanie idei wolontariatu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	137 rodzin z dziećmi, które skorzystały z pomocy wolontariuszy	61 rodzin z dziećmi, które skorzystały z pomocy wolontariuszy
„Międzynarodowy Tydzień Bliskości” – spotkania ze specjalistami, organizacja warsztatów spektakli, koncertów, wystaw	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	12 spotkań, 303 uczestników	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie zostało zorganizowane
Rewitalizacja społeczna	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	14 realizowanych Programów Aktywności Lokalnej	13 realizowanych Programów Aktywności Lokalnej

I.3 Zadanie komplementarne: Udostępnianie zasobów i kreowanie przestrzeni sprzyjającej wzmocnieniu potencjału krakowskich rodzin z dziećmi oraz ich wzajemnej integracji:

- 1) Rozwijanie dostępu do informacji na temat oferty miasta adresowanej do rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży oraz promowanie pozytywnego wizerunku rodziny z dzieckiem, w tym rodziny wielodzietnej

Działania powiązane z:

1. Usługą Publiczną W-2 „Działania miasta na rzecz rodzin”

Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku
Prowadzenie i rozwijanie kanałów komunikacji z krakowskimi rodzinami	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • 92 600 odsłon strony kkr.krakow.pl • 20 000 wydanych egzemplarzy informatora rozdystrybuowanych w ponad 35 lokalizacjach na terenie Miasta Krakowa • 4456 innych materiałów informacyjnych (plakaty, ulotki, zaproszenia itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> • 135 048 odsłon strony internetowej • wydanie edycji 2020 informatora zostało wstrzymane ze względu na stan epidemii • 4 050 innych materiałów informacyjnych
Prowadzenie portalu/zakładki informacyjnej o usługach dedykowanych rodzinie - kkr.krakow.pl	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	5 411 odsłon zakładki „Dla rodziny”	18 954 odsłon zakładki „Dla rodziny”
Aktualizowanie informatora dla krakowskich rodzin z dziećmi i jego dystrybucja za pośrednictwem zróżnicowanych kanałów	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe	Nakład Informatora w wysokości 20 000 został rozdystrybuowany w ponad 35 lokalizacjach na terenie Miasta Krakowa, przygotowano tłumaczenie wersji elektronicznej Informatora na język angielski i ukraiński	Informator Krakowskiej Rodziny – edycja 2020 nie został wydany
Program Krakowska Karta Rodzinna 3+	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, Krakowskie Centrum Świadczeń	<ul style="list-style-type: none"> • 5872 rodzin korzystających z KKR 3+, • 170 partnerów KKR 3+ publicznych, • 197 partnerów KKR 3+ niepublicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • 5 120 rodzin korzystających z KKR 3+, • 228 partnerów publicznych – instytucje miejskie, • 213 partnerów komercyjnych
Kampania „Kraków stawia na rodzinę”	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, Miejskie Jednostki Organizacyjne, Instytucje Kultury	30 000 odbiorców	16 451 odbiorców działań bezpośrednich oraz prowadzonych on-line/z uwagi na stan epidemii w 2020 roku nie odbyło się Święto Rodziny Krakowskiej
Plebiscyt „Miejsce przyjazne Rodzinom z Dziećmi”	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny	38 przyznanych certyfikatów

Realizacja projektu „Feel Better” – wsparcie i integracja kobiet – migrantek poprzez podnoszenie kompetencji m.in. w obszarze rodzicielstwa, znajomości i rozumienia polskiej kultury	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, Fundacja One-World-One Hart	zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny, realizowane jednorazowo	108 uczestniczek
„In The Circle Of Ancient Traditions” - realizacja projektu edukacyjnego dedykowanego migrantkom	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, Fundacja One-World-One Hart	zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny, realizowane jednorazowo	80 uczestniczek

2) Wsparcie rodziców w organizowaniu opieki i czasu wolnego adekwatnie do etapu rozwojowego dziecka

Działania powiązane z:			
1. Usługą Publiczną Z-1 „Zapewnienie instytucjonalnej opieki nad dziećmi w wieku do lat 3”			
2. Usługą Publiczną S-2 „Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej”			
3. Usługą Publiczną K-2 „Tworzenie warunków do upowszechniania kultury w mieście”			
4. Dziedzina „Oświata i wychowanie”			
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku
Udzielanie dotacji dla innych niż gminne żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	5 943 miejsc dotowanych	6 832 miejsca dotowane
Zlecenia organizacji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 sprawowanej w formie żłobka	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	386 miejsc	510 miejsc
Utrzymanie żłobków gminnych	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	2 358 miejsc	2 358 miejsc
Organizacja zajęć pozalekcyjnych przez 11 młodzieżowych domów kultury	Wydział Edukacji UMK	15 690 uczestników zajęć organizowanych przez MDK	16 799 uczestników zajęć organizowanych przez MDK
Organizacja opieki nad uczniami w ramach świetlic szkolnych działających we wszystkich szkołach	Wydział Edukacji UMK	635,70 etatów nauczycieli świetlic szkolnych	506 etatów nauczycieli realizujących obowiązki wychowawcy w świetlicy

podstawowych			
Przygotowanie miejsc w bursach szkolnictwa ponadpodstawowego i w internatach	Wydział Edukacji UMK	1 925 miejsc	1 740 miejsc (od 1 września 2020)
Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych przez placówki oświatowo-wychowawcze o charakterze sportowo-rekreacyjnym (MOS-y i KSOS)	Wydział Sportu UMK	18 209 uczestników	18 314 uczestników
Organizacja zajęć edukacyjnych i warsztatowych w filiach Biblioteki Kraków	Biblioteka Kraków	21 935 uczestników zajęć	10 064 uczestników zajęć
Organizacja warsztatów dla dzieci i młodzieży w czasie wakacji i ferii – „Lato w MOCAKU-u” i „Ferie w MOCAK-u”	MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej	15 warsztatów, 20 uczestników	15 warsztatów, 20 uczestników
Rozpowszechnianie materiałów/ zeszytów edukacyjnych podczas ofert zwiedzania Muzeum skierowanej do rodzin z dziećmi i instytucji opiekuńczych	MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej	2 000 egzemplarzy	2 000 egzemplarzy
Warsztaty feryjne i wakacyjne dla dzieci w wieku 7-11 lat	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	124 spotkania, 937 uczestników	71 spotkań, 286 uczestników
„Bajki europejskie i nie tylko” – spotkania edukacyjne dla dzieci 3-6 lat	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	32 spotkania, 178 uczestników	10 spotkań, 42 uczestników, 21 transmisji on-line, 2 338 odbiorców, 544 aktywności
Realizacja spektakli repertuarowych ze Sceny dla Dzieci	Teatr Groteska	428 spektakli, 80 981 widzów	157 spektakli, 24 916 widzów
Organizacja kursów, zajęć, warsztatów dedykowanych dzieciom	Centrum Kultury Podgórze	393 grupy kursów, 4 901 uczestników	369 grup kursów, 3 056 uczestników
Organizowanie bezpłatnych warsztatów edukacyjnych dla dzieci i rodzin z dziećmi	Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”	Nierealizowane	Z uwagi na stan epidemii zadanie nie było realizowane

Organizowanie warsztatów w ramach letnich i zimowych półkolonii	Klub Olsza Krakowskiego Forum Kultury	5 spotkań, 17 uczestników (Warsztaty Zimowe) 15 spotkań, 177 uczestników (Warsztaty Letnie)	32 spotkania, 155 uczestników
Ferie w muzeum	Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	44 zajęcia, 780 uczestników	23 spotkania, 289 uczestników
Lato w mieście	Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	25 zajęć, 400 uczestników	42 spotkania, 373 uczestników

3) Organizowanie przestrzeni do rozwijania zainteresowań, uzdolnień dzieci i młodzieży

Zadania powiązane z:			
1. Usługą Publiczną W-2 „Działania miasta na rzecz rodzin”			
2. Usługą Publiczną K-2 „Tworzenie warunków do upowszechniania kultury w mieście”			
3. Usługą Publiczną S-2 „Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej”			
4. Usługą Publiczną B-1 „Tworzenie warunków do utrzymania bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy”			
5. Dziedzina „Oświata i wychowanie”			
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku
Realizacja projektu „Mecenas Dziecięcych Talentów”	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe	17 uczestników	17 uczestników
Realizacja przez szkoły programów: język angielski 5 razy w tygodniu, szachy w szkole oraz innych zajęć pozalekcyjnych prowadzonych na terenie szkół	Wydział Edukacji UMK	38 szkół realizujących program nauki języka angielskiego 5 razy w tygodniu 14 szkół realizujących program szachy w szkole 15 szkół organizujących inne zajęcia pozalekcyjne (zajęcia pozalekcyjne prowadzone przez nauczycieli zatrudnionych w szkole)	31 szkół – dodatkowe godziny nauki języka angielskiego 7 szkół – program szachy w szkole 11 szkół – inne zajęcia pozalekcyjne (zajęcia pozalekcyjne prowadzone przez nauczycieli zatrudnionych w szkole)
Organizacja i współorganizacja turniejów, konkursów i festynów dla dzieci i młodzieży	Referat Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Krakowa	96 turniejów, konkursów i festynów	22 turnieje, konkursy i festyny
Organizacja kursów i spotkań	Nowohuckie Centrum	2 600 uczestników, 82 organizowanych kursów	Z uwagi na stan epidemii, w ramach realizacji

rozwijających różnorodne zainteresowania dzieci i młodzieży – tanecznych, folklorystycznych, teatralnych, muzyczno-instrumentalnych, wokalnych, plastycznych, językowych	Kultury	i zajęć	zadania zorganizowano 11 grup teatralnych/zespołów folklorystycznych dla 162 uczestników, zajęcia językowe prowadzone za pośrednictwem platformy ZOOM- 52 kursy dla 287 uczestników, indywidualne lekcje on-line gry na instrumentach muzycznych dla 58 uczestników
Nowohucki Uniwersytet Dzieci	Nowohuckie Centrum Kultury	52 uczestników, 45 organizowanych spotkań	50 uczestników, 45 organizowanych spotkań
Warsztaty edukacyjne dla różnych grup wiekowych w ramach oferty Muzeum Sztuki Współczesnej	MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej	24 warsztaty, 12 uczestników	24 warsztaty, 12 uczestników
Warsztaty plastyczne dla dzieci	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	35 spotkań, 22 uczestników	13 spotkań, 22 uczestników
Warsztaty ceramiki artystycznej dla dzieci	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	34 spotkań, 24 uczestników	7 spotkań, 12 uczestników
Warsztaty muzyczne/nauka gry na instrumentach (fortepian, gitara, perkusja, saksofon)	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	1 383 spotkania, 90 uczestników	517 spotkań, 93 uczestników
„Mała animacja” -warsztaty animacji filmowej dla dzieci	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	5 spotkań, 70 uczestników	<i>Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie zostało zorganizowane</i>
Studio Piosenki	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	33 warsztaty, 27 uczestników	14 warsztatów, 13 uczestników
Bale karnawałowe dla najmłodszych dzieci	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	1 bal, 170 uczestników	<i>Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie zostało zorganizowane</i>
Imprezy i warsztaty ekologiczne, ogrodnicze	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	26 warsztatów, 1 323 uczestników	24 warsztaty, 477 uczestników
Zajęcia stałe dla dzieci i młodzieży w Klubie Kuźnia OKN (min. Zespół Baletowy Largo, Teatr Mikser – grupa teatralna dla dzieci i młodzieży, Kuźnia Artystyczna –	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	3 234 uczestników	2 100 uczestników zajęć stacjonarnych

warsztaty plastyczne, recyklingowe, rękodzielnicze dla dzieci, balet, cheerleaders, Hip-hop, nauka gry i korepetycje gry na fortepianie, nauka gry na gitarze, na skrzypcach z elementami metody Suzuki, „Tańczące nutki”, zajęcia przygotowujące do egzaminu do Szkoły Muzycznej I stopnia, „Z muzyką przez wieki”, „Muzyczne piątki”, „Teatralne czary-mary”, język angielski dla dzieci i młodzieży, konkursy plastyczne, „Święto Kuźni” – festyn rodzinny			
Zajęcia edukacyjne prowadzone w formie warsztatowej	Muzeum Armii Krajowej	159 warsztatów, 3 120 uczestników	58 zajęć edukacyjnych, 996 uczestników
„Dyskusyjny Klub Filmowy”	Muzeum Armii Krajowej	3 spotkania, 50 uczestników	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie było organizowane
Niedzielne warsztaty plastyczne	Teatr Groteska	359 uczestników	203 uczestników
„Dzienna Parada Smoków” odbywająca się w ramach corocznej „Wielkiej Parady Smoków”	Teatr Groteska	8 000 uczestników	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie było organizowane
Festiwal teatralne dla dzieci i młodzieży „Mała Boska Komedia”	Teatr Łażnia Nowa	10 spektakli, 1 000 widzów, 10 warsztatów, 200 uczestników	Z uwagi na stan epidemii festiwal został zorganizowany on-line: 8 spektakli, 4 835 widzów, 8 warsztatów, 54 uczestników, 3 spotkania w ramach Forum Twórców Teatru dla młodego widza – 402 uczestników
„Mim-kowe poranki” – sobotnie zajęcia dla rodzin z dziećmi	Muzeum Inżynierii Miejskiej i Ogrodu Doświadczeń	9 zajęć, 15 rodzin z dziećmi uczestniczących w spotkaniach	24 zajęcia, 32 rodziny, które wzięły udział w spotkaniach, 4 zajęcia niedzielne „Zrób to sam”, 6 rodzin uczestniczących w spotkaniach
Pokazy eksperymentów chemicznych w Ogrodzie Doświadczeń	Muzeum Inżynierii Miejskiej i Ogrodu Doświadczeń	273 uczestników	2 warsztaty chemiczne, 17 warsztatów o tematyce pokrewnej – łączna liczba uczestników – 117

Zajęcia z kuchni molekularnej w Ogrodzie Doświadczeń	Muzeum Inżynierii Miejskiej i Ogrodu Doświadczeń	55 uczestników	44 uczestników
Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży umożliwiająca rozwój zainteresowań i uzdolnień (zajęcia taneczne, baletowe, teatralne, cyrkowe, plastyczne, muzyczne, techniczne – modelarnia, nauka języków obcych i innych) w 13 klubach Ośrodka Kultury	Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta	1 300 uczestników	1 100 uczestników
Organizowanie konkursów, kursów, zajęć, zespołów artystycznych	Centrum Kultury Podgórze	130 konkursów, 19 586 uczestników, 84 grup zespołów artystycznych, 969 uczestników	42 konkursy, 2 923 uczestników, 76 grup zespołów artystycznych, 766 uczestników
Zajęcia szkoleniowe w ramach projektu „Krakowska Akademia Samorządności”	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	900 uczniów uczestniczących w działaniach „KAS”	400 uczniów uczestniczących w działaniach „KAS”, część działań została odwołana
Tworzenie z udziałem młodzieży i wydawanie czasopisma dla gimnazjalistów	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	24 000 egzemplarzy, które otrzymały szkoły	12 000 egzemplarzy numerów 1-4 czasopisma, które otrzymały szkoły –dystrybucja numerów 5-8 odbywała się drogą elektroniczną z powodu stanu epidemii i realizacji nauki w trybie zdalnym
Organizacja „Juliady” – imprezy sportowo-rekreacyjnej dla dzieci spędzających wakacje w mieście	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	604 uczestników	511 uczestników
Warsztaty dla dzieci i młodzieży dla grup zorganizowanych	Muzeum Fotografii	9 warsztatów, 202 uczestników	13 warsztatów, 210 uczestników
Warsztaty dla dzieci i młodzieży dla indywidualnych uczestników	Muzeum Fotografii	11 warsztatów, 138 uczestników	16 warsztatów, 204 uczestników
Warsztaty i wydarzenia dla rodzin z dziećmi	Centrum Kultury „Dworek Białooprądnicki”	15 spotkań	Z uwagi na stan epidemii zorganizowano 5 spotkań
Organizowanie kursów, zajęć, zespołów artystycznych	Centrum Kultury „Dworek Białooprądnicki”	<i>zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny</i>	130 kursów/zajęć
Realizacja miejskich programów sportowych	Wydział Sportu UMK	229 382 osobowejsć, 15 programów	138 472 osobowejsć

Przyznawanie stypendiów sportowych	Wydział Sportu UMK	85 przyznanych stypendiów	Zadanie nie było realizowane
Rodzinne muzykowanie – warsztaty muzyczne dla dzieci i opiekunów	Krakowskie Forum Kultury, Klub Malwa Krakowskiego Forum Kultury	66 spotkań, 653 uczestników	32 spotkania, 292 uczestników
Warsztaty plastyczne dla dzieci (Kreatywna plastyka)	Klub Olsza Krakowskiego Forum Kultury	146 spotkań, 827 uczestników	26 spotkań, 163 uczestników
Warsztaty teatralne dla dzieci	Klub Olsza Krakowskiego Forum Kultury	55 spotkań, 227 uczestników	8 spotkań, 39 uczestników
Warsztaty taneczne dla dzieci	Klub Olsza Krakowskiego Forum Kultury	82 spotkania, 517 uczestników	35 spotkań, 152 uczestników
Zajęcia baletowe dla dzieci	Klub Krakowskiego Forum Kultury Malwa	32 spotkania, 298 uczestników	14 spotkań, 96 uczestników
Kurs nauki gry na instrumentach muzycznych	Klub Krakowskiego Forum Kultury Malwa	140 spotkań, 732 uczestników	465 spotkań, 465 uczestników zajęć indywidualnych
Koła gier strategicznych, planszowych	Klub Strych Krakowskiego Forum Kultury	1 047 uczestników	92 spotkania, 631 uczestników
Organizacja konkursu artystycznego dla młodzieży szkolnej – „Miasto wielokulturowe w XXI wieku”	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, Stowarzyszenie INTERKULTURALNI PL, Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. M. Reja	<i>zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny, realizowane jednorazowo</i>	130 uczestników (w projekt zostali zaangażowani również uczniowie szkoły specjalnej)
„Otwórz serce na Kraków” – zajęcia kreatywne z fotografii połączone z wystawą prac utrwalone na filmie przygotowanym przez młodzież biorącą udział w projekcie	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, Fundacja ZUSTICZ	<i>zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny, realizowane jednorazowo</i>	20 uczestników (grupa uczniów z Ukrainy)

- 4) Promowanie modelu wspólnego spędzania wolnego czasu i kreowanie warunków umożliwiających rodzinom z dziećmi korzystanie z różnorodnych form aktywności

Działania powiązane z: 1. Usługą Publiczną K-2 „Tworzenie warunków do upowszechniania kultury w mieście” 2. Usługą Publiczną S-2 „Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej”			
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku
Organizacja w filii nr 56 Biblioteki Kraków „Klubu Słuchającego Malucha” dedykowanego rodzicom z dziećmi do 6 roku życia. W czasie zajęć poruszane są zagadnienia dotyczące rozwoju dzieci, polecane są książki, uczestnicy biorą udział w zajęciach plastycznych i ruchowych	Biblioteka Kraków	61 uczestników Klubu	29 uczestników Klubu
Organizowanie pikników plenerowych, przygotowanie oferty i aktywności skierowanej do rodzin	Biblioteka Kraków	2 532 uczestników	399 uczestników
Organizacja obchodów Dnia Dziecka	Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	12 zajęć, 389 uczestników, 1031 bezpłatnych wejść na wystawę	<i>Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie było organizowane</i>
Konkurs na najpiękniejszą szopkę krakowską	Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	467 uczestników	87 szopek, 359 uczestników
Pochód Lajkonika	Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	8 000 uczestników	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie zorganizowano on-line – 12 000 wyświetleń
Średniowiecze da się lubić	Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	11 265 uczestników	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie zorganizowano w formie prezentacji planszowej – frekwencja wyniosła 6 061 osób
Akcja „Czyste place zabaw”	Referat Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Krakowa	351 kontroli placów zabaw	<i>Zadanie nie było realizowane z uwagi na stan epidemii</i>
Imprezy mikołajkowe	Nowohuckie Centrum Kultury	5000 uczestników	<i>Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie było organizowane</i>

„Noc Tańca”	Nowohuckie Centrum Kultury	20 występów, 3 000 widzów	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie było organizowane
Festiwal Teatrów	Nowohuckie Centrum Kultury	12 spektakli, 6 000 widzów	14 spektakli, 7 175 widzów
Ogólnopolski Festiwal Dzieci i Młodzieży „Tęczowe Piosenki Jana Wojdaka”	Nowohuckie Centrum Kultury	120 uczestników, 1 000 widzów	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie zorganizowano on-line -100 uczestników
Scena letnia	Nowohuckie Centrum Kultury	6 500 widzów	Wydarzenie zostało zorganizowane „w sieci” - 39 391 odbiorców
Cracovia Maraton (dystans - 42,195 km), Bieg Nocny (dystans - 10 km), Mini Maraton im. Piotra Gładkiego (dystans - 4,2 km)	Zarząd Sportowej Infrastruktury	1 maraton	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie było organizowane
Bieg Trzech Kopców, Międzynarodowe Otwarte Mistrzostwa Krakowa w Biegu Górskim, dystans 13 km	Zarząd Sportowej Infrastruktury	1 impreza sportowa	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie było organizowane
Cracovia Półmaraton Królewski, dystans - 21 km i 97,5 m	Zarząd Sportowej Infrastruktury	1 półmaraton	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie było organizowane
Cykl treningów dla dzieci i młodzieży realizowany w ramach Kampanii #połączmysienasport(n)owo#	Zarząd Sportowej Infrastruktury	zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny	W ramach zadania odbyło się 7 treningów promujących różne dyscypliny sportu
PZU Cracovia Maraton Challenge	Zarząd Sportowej Infrastruktury	zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny	14 dniowy cykl treningów biegowych na różnych dystansach
PZU Cracovia Maraton pod hasłem toge(t)-ther(e) wirtualnie	Zarząd Sportowej Infrastruktury	zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny	W ramach zadania zawodnicy mieli do wyboru różne dystanse do przebiegnięcia
Odliczamy do świąt na sport(n)owo	Zarząd Sportowej Infrastruktury	zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny	24 dniowy cykl treningów
Biblioteka MOCaKu - udostępnianie księgozbioru dla dzieci na miejscu i w formie wypożyczeń	MOCaK Muzeum Sztuki Współczesnej	Frekwencja wynosiła 5000 osób w okresie od stycznia do października, następnie, z powodu prac remontowych, biblioteka była zamknięta.	1 827 czytelników (z uwagi na stan epidemii Biblioteka była nieczynna przez około trzy miesiące)

Dział Wiedzy o Sztuce Macaku – stworzenie sali edukacyjnej umożliwiającej twórcze spędzanie czasu	MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej	Ze względu na prace remontowe sala edukacyjna miała być udostępniona dla indywidualnych zwiedzających od maja 2020.	Z uwagi na stan epidemii możliwość pełnej organizacji wydarzenia była ograniczona
Organizacja mobilnej wystawy sztuki „Autobus MOCAK-u”	MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej	7 wyjazdów, 3 500 odbiorców	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie było organizowane
Dyskusyjny Klub Filmowy dla dzieci „Kropka”	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	8 seansów, 183 uczestników	1 seans, 12 uczestników
Seans z Maluszkiem	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	17 seansów, 113 uczestników	4 seanse, 20 uczestników
„HALO! TU ZIEMIA!” – wydarzenie plenerowe z okazji Dnia Ziemi	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	4 spotkania, 100 uczestników	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie zrealizowano „w sieci”: liczba postów-9, zasięg postów: 18 844, aktywność postów: 1 826
Dzień dziecka w Tajemniczym Ogrodzie	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	7 spotkań, 350 uczestników	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie było organizowane
„LOVE ROWER” – święto rowerowe w Nowej Hucie	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	6 spotkań, 165 uczestników	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie zrealizowano „w sieci”: liczba postów-13, zasięg postów: 28 630, aktywność postów: 1 111
Rodzinna Sobota w ARTzonie – rodzinne kreatywne spotkania w ARTzonie	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	3 spotkania, 50 uczestników	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie było organizowane
„Kino pod chmurką” – projekcje 6 filmów wraz z imprezami towarzyszącymi skierowanymi do rodzin	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	6 spotkań, 4 000 uczestników	6 spotkań, 2 000 uczestników – wydarzenie zorganizowano z zachowaniem reżimu sanitarnego, co wpłynęło na konieczność zmniejszenia liczby uczestników
Festyny rodzinne – plenerowe z warsztatami i zajęciami dla rodzin	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	1350 uczestników	2 spotkania, 65 uczestników - wydarzenie zorganizowano z zachowaniem reżimu sanitarnego, co wpłynęło na konieczność zmniejszenia liczby uczestników
Zajęcia dla dzieci i rodzin realizowane cyklicznie w formie on-line: Co można zrobić z dziećmi w domu”, „Pani Ola czyta...”, „Muzyka w minutkę”,	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny	5 cykli, 57 działań

Muzyczna niespodzianka”			
Organizacja imprez dla całych rodzin	Centrum Kultury Podgórze	243 imprez	164 imprezy
Zajęcia warsztatowe dla rodzin z dziećmi w wieku szkolnym	Muzeum Armii Krajowej	7 warsztatów, 1 142 uczestników	2 warsztaty, 44 uczestników
„Smoczy Piknik Rodzinny” odbywający się w ramach corocznej Wielkiej Parady Smoków	Teatr Groteska	7 000 uczestników	11 uczestników
Organizowanie prelekcji, pokazów nt. bezpieczeństwa dziecka podczas podróży, jak bezpiecznie przewozić dziecko prywatnie i w komunikacji zbiorowej	Muzeum Inżynierii Miejskiej i Ogrodu Doświadczeń	15 uczestników, 5 prelekcji	W okresie ferii zimowych: 3 zajęcia, 23 uczestników, w okresie letnim – 5 zajęć, 32 uczestników
Organizacja urodzin tematycznych dla dzieci w Ogrodzie Doświadczeń	Muzeum Inżynierii Miejskiej i Ogrodu Doświadczeń	70 imprez urodzinowych	4 imprezy urodzinowe
Bulwar[t] Sztuki	Teatr Łaźnia Nowa	10 wydarzeń, 10 warsztatów, 750 uczestników	Ze względu na stan epidemii teatr ograniczył liczbę wydarzeń, łącznie odbyły się 4 czytania, 5 warsztatów, 137 uczestników
Organizacja festiwalu teatralnego dla dzieci i młodzieży „Mała Boska Komedia”	Teatr Łaźnia Nowa	9 spektakli dla rodzin, 900 widzów, 2 warsztaty, 40 uczestników	Ze względu na stan epidemii działanie zostało przeformułowane: łącznie odbyło się 10 spektakli, 579 widzów, 5 warsztatów, 74 uczestników
Koncerty dla juniorów i seniorów – cykl MATINEE	Capella Cracoviensis	21 koncertów, 1 827 uczestników	6 koncertów, 351 uczestników
Cykl wakacyjnych Koncertów Promenadowych w Altanie na Plantach	Krakowskie Forum Kultury	30 koncertów, 2 980 uczestników	28 koncertów, 1 365 uczestników
Imprezy rodzinne i okolicznościowe w Klubach Krakowskiego Forum Kultury	Klub Olsza Krakowskiego Forum Kultury	6 spotkań, 221 uczestników	1 spotkanie, 14 uczestników
„Zielone Horyzonty” – rodzinne warsztaty z zakresu edukacji ekologicznej	Zarząd Zieleni Miejskiej	9 zajęć	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie było organizowane

Akcja „Zatrąć się w Zieleni” w ramach której organizowane są przedsięwzięcia „Piknikuj w Zieleni. Piknik Krakowski”, „Par Kobus w Zieleni”, „Ćwicz w Zieleni”, „Kino na Trawie. Zielony Maraton Filmowy”	Zarząd Zieleni Miejskiej	28 pikników, 6 przejazdów Parkobusu, zajęcia fitness organizowane w 4 parkach, 4 pokazy filmów o tematyce ekologicznej	Ze względu na stan epidemii działania zostały zrealizowane w zmniejszonym zakresie: 6 pikników oraz aktywności piknikowych on-line, zajęcia fitness organizowane w 8 parkach w lipcu i sierpniu 2020, 2 pokazy filmów o tematyce ekologicznej oraz 6 pokazów plenerowych
Centrum Edukacji Ekologicznej „Symbioza”	Zarząd Zieleni Miejskiej	zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny	5 097 uczestników zajęć stacjonarnych – ze względu na stan epidemii działania były realizowane również w formie on-line
Projekcje filmików instruktażowych, warsztatowych i bajek	Centrum Kultury „dworek Białooprądnicki”	zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny	25 filmów prezentujących różne pomysły na rodzinne spędzanie czasu – udostępnione bezpłatnie na „youtube” i portalach społecznościowych

5) Wspieranie rodzin z dziećmi w procesie kształtowania kompetencji w obszarze zdrowego odżywiania

Działania powiązane z:			
1. Usługą Publiczną K-2 „Tworzenie warunków do upowszechniania kultury w mieście”			
2. Usługą Publiczną S-2 „Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej”			
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku
Prowadzenie przez szkoły i placówki działań w ramach programów upowszechniających zasady zdrowego żywienia, m.in. „Trzymaj formę”, „5 porcji warzyw, owoców lub soku”, „Program dla szkół”, „Kubusiowi przyjaciele natury”, „Akademia Zdrowego Przedszkolaka”, „Zdrowy Przedszkolak”, „Mamo, Tato, wolę wodę”, „Szkola Promująca Zdrowie”	Wydział Edukacji UMK	96 szkół realizujących program „Trzymaj formę”, 114 szkół realizujących program „5 porcji warzyw, owoców lub soku”, 69 szkół realizujących „Program dla szkół”, 82 placówki realizujące program „Kubusiowi przyjaciele natury”, 64 placówki realizujące „Akademię Zdrowego Przedszkolaka”, 38 placówek realizujących program „Zdrowy Przedszkolak”, 82 placówki realizujące program „Mamo, Tato, wolę wodę”, 93 szkoły realizujące program „Szkola Promująca Zdrowie”	66 szkół realizujących program „Trzymaj formę”, 74 szkoły realizujące program „5 porcji warzyw, owoców lub soku”, 81 szkół realizujących „Program dla szkół”, 88 placówek realizujących program „Kubusiowi przyjaciele natury”, 54 placówki realizujące „Akademię Zdrowego Przedszkolaka”, 46 placówek realizujących program „Zdrowy Przedszkolak”, 85 placówek realizujących program „Mamo, Tato, wolę wodę”, 70 szkół „Promujących Zdrowie”
Akcja „Zdrowe Żywnie=Mądre Myślenie”	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Miejskie	388 odbiorców	8 335 odbiorców działań bezpośrednich oraz prowadzonych on-line

	Jednostki Organizacyjne, partnerzy zewnętrzni		
Coroczne edycje „Międzynarodowego Dnia Serca”	Teatr Groteska	70 000 uczestników	7 uczestników
Organizacja spotkań z dietetykiem i warsztatów zdrowego żywienia	Centrum Kultury Podgórze	44 spotkania, 887 uczestników	128 spotkań, 1 043 uczestników

II Kształtowanie warunków wzmacniających funkcjonowanie systemu rodzinnego, z uwzględnieniem potrzeb dzieci z niepełnosprawnością i ich rodzin

II.1 Zadanie podstawowe powiązane ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa na lata 2015-2020” (PS/W3/2016):

Zapewnienie rodzinom wychowującym dziecko z niepełnosprawnością specjalistycznej pomocy usługowej, uwzględniającej możliwość opieki wytchnieniowej

Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Wysokość środków na realizację działania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku	Wysokość środków na realizację działania w 2020 roku
Organizowanie usługi asystenta z dzieckiem z niepełnosprawnością	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia (SZ/PSD/03), organizacje pozarządowe	4 720,33 godziny usługi	160 444,73 zł	5 132,29 godzin usługi	168 081,13 zł
Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia (SZ/PSD/05), organizacje pozarządowe	84 rodziny, które skorzystały z tej formy pomocy	457 210 zł	58 rodzin, które skorzystały z tej formy pomocy	275 092,26 zł

II.2 Zadanie komplementarne: Rozwijanie różnorodnych form wsparcia dedykowanego rodzinom wychowującym dziecko z niepełnosprawnością

Działania powiązane z:			
1. Usługą Publiczną W-1 „Wsparcie osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych”			
2. Powiatowym Programem Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2019-2022 (PS/W1/2019)			
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku
Program Kraków dla Rodziny N	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	1 277 rodzin korzystających z Krakowskiej Karty Rodziny z Niepełnosprawnym Dzieckiem, 52 parterów Krakowskiej Karty Rodziny z Niepełnosprawnym Dzieckiem.	3 000 rodzin korzystających z Krakowskiej Karty Rodziny z Niepełnosprawnym Dzieckiem, 65 parterów Krakowskiej Karty Rodziny z Niepełnosprawnym Dzieckiem
Prowadzenie Klubów Rodziców z dzieckiem do lat 3 o specjalnych potrzebach rozwojowych	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	1 Klub prowadzone przez Organizacje pozarządowe	1 Klub prowadzony przez Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa „Tęcza” – Gmina Miejska Kraków przeznaczyła na realizację tego zadania 170 000,00 zł w 2020 roku.
Bezpłatne wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne, dietetyczne, prawnicze i położnicze dla rodzin z dziećmi do lat 3 o specjalnych potrzebach rozwojowych, korzystający z Klubu Rodzica Rodziców z dzieckiem do lat 3 o specjalnych potrzebach rozwojowych	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	Ponad 100 rodzin objętych wsparciem	Liczba osób i rodzin objętych wsparciem kształtowała się na poziomie 200 osób/rodzin korzystających miesięcznie z pomocy w tej formie
Prowadzenie portalu/zakładki informacyjnej o usługach dedykowanych Rodzinie N	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	76 688 odsłon strony	21 051 odsłon strony
Aktualizowanie informatora dla osób niepełnosprawnych i jego dystrybucja za pośrednictwem zróżnicowanych kanałów	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	6 000 rozpowszechnionych egzemplarzy informatora, zasięg około 30 000 osób, przygotowano tłumaczenie wersji elektronicznej Informatora na język angielski i ukraiński	W 2020 roku rozpowszechniono 6 000 egzemplarzy informatora – edycja 2019, zorganizowano również dodruk 4 500 sztuk, które są na bieżąco dystrybuowane
Organizowanie w mieście wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z niepełnosprawnościami w wieku szkolnym	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	Od 15 lipca do 30 sierpnia zorganizowano 7 tygodniowych turnusów. Zajęcia odbywały się na hali 100-lecia Cracovii, wzięło w nich udział 91 dzieci.	438 dzieci z niepełnosprawnością skorzystało z różnych form wypoczynku letniego i zimowego

Realizacja pomocy na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego „Wyprawka szkolna”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe	695 uczniów objętych pomocą	704 uczniów objętych pomocą
„Daj szansę!” – program wspierający dzieci z niepełnosprawnością i zagrożonych niepełnosprawnościami współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	120 dzieci z niepełnosprawnościami było objętych wsparciem w ramach projektu.	87 dzieci z niepełnosprawnościami było objętych wsparciem w ramach projektu, którego realizacja została zakończona w sierpniu 2020
Zapewnienie kształcenia uwzględniającego potrzeby uczniów w ramach szkolnictwa specjalnego, integracyjnego i ogólnodostępnego	Wydział Edukacji UMK	603 wydanych skierowań do kształcenia specjalnego, 379 wydanych skierowań do przedszkoli i szkół z oddziałami integracyjnymi w roku szkolnym 2019/2020	438 wydanych skierowań do kształcenia w szkołach specjalnych i integracyjnych, 8 skierowań na zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, 321 skierowań do kształcenia specjalnego do klas integracyjnych w szkołach ogólnodostępnych. Do krakowskich przedszkoli i szkół uczęszczało 4 478 dzieci i uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym do samorządowych 3 417
Organizacja dowozu dzieci i uczniów niepełnosprawnych do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i szkół lub zwrot kosztów przejazdu	Wydział Edukacji UMK	793 dzieci, którym zapewniono bezpłatny dowóz, 294 dzieci, w przypadku których koszty dowozu zostały zwrócone	644 wydanych zgód na bezpłatny dowóz, 289 złożonych wniosków o zawarcie umowy na zwrot kosztów dowozu
Udzielanie pomocy w formie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	Krakowskie Centrum Świadczeń	81 świadczeniobiorców, 81 wypłaconych świadczeń	93 świadczeniobiorców, 93 wypłacone świadczenia
Realizacja rządowego programu „Za życiem” i organizacja wczesnego wspomagania rozwoju dzieci od chwili	Wydział Edukacji UMK	22 620 zaplanowanych godzin w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dzieci	26 430 zrealizowanych godzin w ramach realizacji rządowego programu „Za życiem” oraz 14 058 godzin wczesnego wspomagania rozwoju dzieci

wykrycia niepełnosprawności do rozpoczęcia nauki w szkole			(zrealizowanych w ramach pracy poradni)
Organizowanie i realizacja usługi „Pomoc w domu”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Grodzki Urząd Pracy	4 rodzin korzystających z usługi	3 rodziny korzystające z usługi
Organizacja zajęć wspierających rozwój dzieci z niepełnosprawnością oraz spotkań integracyjnych w filiach Biblioteki Kraków	Biblioteka Kraków	1 444 uczestników zajęć	347 uczestników zajęć
Organizacja indywidualnych kursów logopedycznych	Centrum Kultury Podgórze	829 uczestników	276 uczestników
Przystosowanie głównej siedziby do obsługi dziecka z niepełnosprawnością ruchową (budowa podjazdu)	Centrum Kultury Podgórze	46 przedsięwzięć, w których mogą uczestniczyć dzieci z niepełnosprawnością ruchową	55 przedsięwzięć, w których uczestniczyły dzieci z niepełnosprawnością ruchową

III Zapewnienie możliwie pełnego dostępu do świadczeń i usług wspierających socjoekonomiczne funkcjonowanie rodziny:

III.1 Zadanie podstawowe powiązane ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa na lata 2015-2020” (PS/W3/2016):

Wsparcie rodziców w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci

Planowane do realizacji działania	Komórka/jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Wysokość środków na realizację działania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku	Wysokość środków na realizację działania w 2020 roku
Pomoc w zakresie dożywiania dzieci	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS/UBO/01)	4 217 dzieci i uczniów objętych pomocą w formie gorących posiłków w ramach miejskiego programu osłonowego oraz programu „Posiłek w szkole i w domu”	4 314 789,71 zł	3 356 dzieci objętych pomocą ze względu na stan epidemii i realizację nauki w trybie zdalnym, w sytuacjach, w których dzieci nie mogły korzystać z posiłków w szkole, rodzinom były wypłacane świadczenia w formie zasiłków celowych przeznaczonych zakup żywności	1 877 822,00 zł

Realizacja stypendiów szkolnych, zasiłków szkolnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS/UBO/06)	1155 uczniów objętych pomocą w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego	1 304 171,61 zł	938 uczniów objętych pomocą w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego	946 786,20 zł
Realizacja świadczeń pomocy społecznej w formie: zasiłku okresowego, zasiłków celowych i celowych specjalnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS/UBO/01)	2 500 rodzin z dziećmi objętych pomocą w formie zasiłku okresowego, zasiłków celowych i celowych specjalnych	8 263 093,94 zł	2 320 rodzin z dziećmi objętych pomocą w formie zasiłku okresowego, zasiłków celowych i celowych specjalnych	8 062 727,00 zł

III.2 Zadanie komplementarne: Poprawa kondycji materialnej rodzin z dziećmi

Działanie powiązane z:			
1. Usługą Publiczną W-1 „Wsparcie osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych”			
2. Usługą Publiczną W-2 „Działania miasta na rzecz rodzin”			
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku
Świadczenie pomocy materialnej w formie: zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, świadczenia rodzicielskiego, zasiłku pielęgnacyjnego świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku dla opiekuna, specjalnego zasiłku opiekuńczego, jednorazowej zapomogi finansowej z tytułu urodzenia się dziecka	Krakowskie Centrum Świadczeń	37 380 świadczeniobiorców, 438 118 wypłaconych świadczeń	33 196 świadczeniobiorców, 387 330 wypłaconych świadczeń
Realizacja świadczeń wychowawczych	Krakowskie Centrum Świadczeń	129 834 świadczeniobiorców, 1 084 161 wypłaconych świadczeń	137 703 świadczeniobiorców, 1 563 139 wypłaconych świadczeń
Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego	Krakowskie Centrum Świadczeń	2 981 świadczeniobiorców, 30 945 wypłaconych świadczeń	2 724 świadczeniobiorców, 28 191 wypłaconych świadczeń
Świadczenie jednorazowej gminnej zapomogi finansowej z tytułu urodzenia się dziecka	Krakowskie Centrum Świadczeń	1 863 świadczeniobiorców, 1 863 wypłaconych świadczeń	1 374 świadczeniobiorców, 1 374 wypłacone świadczenia

Realizacja pomocy materialnej w formie dodatku opiekuńczego	Krakowskie Świadczeń	Centrum	413 świadczeniobiorców, 4 201 wypłaconych świadczeń	372 świadczeniobiorców, 3 753 wypłacone świadczenia
Realizacja programu „Dobry Start”	Krakowskie Świadczeń	Centrum	73 677 świadczeniobiorców, 74 229 wypłaconych świadczeń	73 399 świadczeniobiorców, 73 503 wypłacone świadczenia

III.3 Zadanie komplementarne: Rozwijanie warunków służących zapewnianiu bezpieczeństwa mieszkaniowego rodzin z dziećmi i wsparciu rodziców w powrocie na rynek pracy,

Działania powiązane z:			
1. Usługą Publiczną G-2 „Tworzenie warunków do rozwoju rynku pracy”			
2. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa na lata 2015-2020 (PS/W3/2016)			
3. Wieloletnim Programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kraków oraz zasobem tymczasowych pomieszczeń na lata 2018-2023 (PS/M1/2017)			
4. Programem Promocji Zatrudnienia, Aktywizacji Zawodowej na lata 2016-2020 w Gminie Miejskiej Kraków			
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku
Udostępnienie osobom samotnie wychowującym pięcioro lub więcej dzieci możliwości pierwszeństwa w zawarciu umowy najmu lokalu z zasobów gminy	Wydział Mieszkalnictwa UMK	W 2019 roku żadna z osób objętych listą mieszkaniową z tytułu pierwszeństwa zawarcia umowy nie spełniała kryterium samotnego wychowywania pięciora lub więcej dzieci – ponadto, w związku ze zmianą uchwały (grudzień 2019) w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy, zaszła konieczność modyfikacji zaplanowanego działania.	Zadanie nie jest realizowane w związku ze zmianą przepisów uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasoby Gminy
Umożliwienie spłaty zadłużenia w czynszu, w ramach programu reintegracji społecznej i zawodowej dla osób zadłużonych z tytułu korzystania z mieszkań komunalnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zarząd Budynków Komunalnych, Grodzki Urząd Pracy	2 rodziny z dziećmi uczestniczące w programie, 1 277,00 zł łącznej kwoty spłaty zadłużenia czynszowego	2 rodziny z dziećmi uczestniczące w programie, 648,00 zł spłaty zadłużenia czynszowego
Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 6 lub nad osobą zależną	Grodzki Urząd Pracy	27 osób korzystających z refundacji	12 osób korzystających z refundacji
Doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem indywidualnego	Grodzki Urząd Pracy	1 491 osób korzystających z doradztwa	udzielono 50 porad - z uwagi na stan epidemii porady były udzielane telefonicznie i przy

planu działania w obszarze badania kompetencji zawodowych oraz predyspozycji do wykonywania określonych zawodów – indywidualne poradnictwo zawodowe			pomocy poczty elektronicznej
Określenie predyspozycji osób, które chcą założyć własną działalność gospodarczą oraz przygotowanie ich do stworzenia biznes planu – grupowe poradnictwo zawodowe	Grodzki Urząd Pracy	434 uczestników, 32 grupy szkoleniowe	<i>Ze względu na stan epidemii zadanie nie było realizowane</i>
Przygotowanie do lepszego radzenia sobie na rynku pracy poprzez uczestnictwo w szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy	Grodzki Urząd Pracy	11 spotkań, 108 uczestników	<i>Ze względu na stan epidemii zadanie nie było realizowane</i>
Aktywizacja bezrobotnych rodziców w ramach Klubu Integracji Społecznej, Centrum Integracji Społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	110 rodziców, którzy uczestniczyli w KIS, 7 rodziców, którzy uczestniczyli w CIS	94 rodziców, którzy uczestniczyli w KIS, 20 rodziców, którzy uczestniczyli w CIS
Promowanie aktywnych form pomocy poprzez utrzymywanie zatrudnienia w ramach prac społecznie użytecznych i robót publicznych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	58 rodziców, którzy podjęli prace społecznie użyteczne, roboty publiczne	42 rodziców, którzy podjęli prace społecznie użyteczne, roboty publiczne

IV Kreowanie przestrzeni do rozwijania kompetencji osobistych i społecznych dzieci i młodzieży

IV.1 Zadanie podstawowe powiązane ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa na lata 2015-2020” (PS/W3/2016):

Wsparcie rodziny w procesie wychowawczym

Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Wysokość środków na realizację działania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku	Wysokość środków na realizację działania w 2020 roku
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej,	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,	33 placówki wsparcia dziennego	9 892 974,00 zł	33 placówki wsparcia dziennego	9 208 163,04 zł

specjalistycznej, podwórkowej	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK (SZ/PSD/03), organizacje pozarządowe				
-------------------------------	--	--	--	--	--

IV.2 Zadanie komplementarne: Kształtowanie warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi społecznemu dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom oraz przemocy rówieśniczej

Działania powiązane z:			
1. Usługą Publiczną W-2 „Działania miasta na rzecz rodzin”			
2. Usługą Publiczną K-2 „Tworzenie warunków do upowszechniania kultury w mieście”			
3. Usługą Publiczną W-1 „Wsparcie osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych”			
4. Usługą Publiczną S-2 „Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej”			
5. Usługą Publiczną B-1 „Tworzenie warunków do utrzymania bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy”			
6. Usługą Publiczną Z-3 „Profilaktyka i terapia uzależnień od alkoholu”			
7. Programem „Otwarty Kraków” (PS/D2/2016)			
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Zakres realizacji zadania w 2019 roku	Zakres realizacji zadania w 2020 roku
Organizacja specjalistycznej pracy socjalnej w formule streetworkingu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, organizacje pozarządowe	235 dzieci i młodzieży objętej wsparciem streetworkerów, 51 dzieci i młodzieży, u których sytuacja szkolna uległa poprawie, 81 dzieci i młodzieży, u których stwierdzono poprawę funkcjonowania społecznego	146 dzieci i młodzieży objętej wsparciem streetworkerów, 12 dzieci i młodzieży, u których sytuacja szkolna uległa poprawie, 55 dzieci i młodzieży, u których stwierdzono poprawę funkcjonowania społecznego
Organizacja zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży	Referat Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Krakowa	3 666 zajęć	2 254 zajęcia
Organizacja przedstawienia profilaktycznego dla dzieci	Referat Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Krakowa	48 przedstawień profilaktycznych	29 przedstawień profilaktycznych
„Akademia Barbakusa” – cykl spotkań dla rodziców z dziećmi nt. unikania zagrożeń i bezpiecznego zachowania	Referat Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Kraków	10 spotkań, 320 uczestników (190 dzieci i 130 rodziców)	2 spotkania, 105 uczestników
Spotkania z rodzicami uczniów krakowskich szkół	Referat Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Kraków	11 spotkań	2 spotkania
„EKIPA DOBRA” – Młodzieżowe Centrum Wolontariatu w ARTzonie –	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	21 spotkań, 43 uczestników	5 spotkań, 27 uczestników

projekt wzmacniający potencjał społeczny młodzieży, przygotowujący do pełnienia roli wolontariusza w instytucjach kultury i organizacjach społecznych			
Prowadzenie w „Strefie Nastolatka” działań adresowanych do nastolatków, którzy doświadczają przemocy fizycznej lub psychicznej, borykają się z chorobą alkoholową rodziców, przeżywają trudności w relacjach rówieśniczych, niepowodzenia szkolne, problemy domowe	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Krakowskie Stowarzyszenie Kuratorów Sądowych, Centrum Kultury „Dworek Białostrzycki”	53 spotkania	55 spotkań
Realizacja projektu „Lato Dziewczyńskiej Mocy i Międzynarodowy Dzień Dziewczynki” promującego równość kobiet i mężczyzn poprzez działania skierowane do dziewczynek, nastolatek (7-18 lat) i kobiet w ich otoczeniu	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, Fundacja AUTONOMIA	zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny	50 uczestniczek, 500 ulotek, 5 odniesień w mediach, zasięg przekazu obejmował 2 000 osób
Szkoła Młodych Edukatorów Obywatelskich – kompleksowy kurs przygotowujący krakowską młodzież w wieku od 15-19 lat do prowadzenia działalności edukacyjnej z zakresu m.in. swobód obywatelskich, praw człowieka	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, Stowarzyszenie Twój Wybór	zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny, realizowane jednorazowo	kampania informacyjno-promocyjna (materiały promocyjne, w tym film promujący projekt), 51 uczestników, 78 godzin zajęć edukacyjnych, 2 podcasty, 10 broszur informacyjnych, 16 uczestników uzyskało certyfikat edukatora
Festiwal Wielokulturowy – Nowi Krakowianie	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, Stowarzyszenie Willa Decjusza	zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny, realizowane jednorazowo	60 uczestników
Przeprowadzenie badania polityki antydyskryminacyjnej i sytuacji uczniów szkół ponadpodstawowych pod kątem otwartości placówek edukacyjnych na różnorodność płciową i relacyjną	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, Stowarzyszenie Duererowy Maj	zadanie włączone w 2020 roku do Programu Wspierania Rodziny, realizowane jednorazowo	publikacja wyników badania w formie ogólnodostępnej celem dotarcia do jak najszerszego grona odbiorców – wpisy promujące wyniki badania dotarły do 114 000 odbiorców, w badaniu uczestniczyły 32 placówki oświatowe, 1277 osób (w tym 1089 uczniów i 188 absolwentów)
„Otwarty Kraków” – konkursy edukacyjne w ramach Programu	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia	W wyniku realizacji zadania publicznego dzieci i młodzież w wieku 6-18 lat z	Z uwagi na stan epidemii wydarzenie nie było organizowane

<p>„Otwarty Kraków” dla dzieci przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych, dla dzieci z zakresu wiedzy o innych narodowościach zamieszkujących Kraków</p>		<p>doświadczeniem migracji oraz przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych, a także dzieci mieszkające w Krakowie i ich rodzice podczas trzech spacerów edukacyjnych, poznały lepiej Kraków i jego historię m.in. przez pryzmat historii innych narodowości zamieszkujących miasto.</p> <p>Łącznie w spacerach udział wzięło <u>41 osób</u>, z czego 26 – dzieci i młodzież.</p> <p>Pozytywne efekty pod względem realizacji zadania miały również konsultacje dla potencjalnych uczestników konkursu, które w połączeniu z mini warsztatami spowodowały wzrost zainteresowania udziałem w konkursie oraz pokazały, jak trudną, aczkolwiek ciekawą, formą przekazu dla dzieci i młodzieży jest komiks. Kolejnym bezpośrednim efektem realizacji zadania był konkurs komiksowy, który przeprowadzono w podziale na 2 komponenty: 1 komponent – skierowany do dzieci przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych oraz obcokrajowców z zakresu wiedzy i historii Krakowa; 2 komponent – skierowany do dzieci z zakresu wiedzy o innych narodowościach.</p> <p>Łącznie do konkursu dopuszczono i poddano ocenie <u>48 prac</u>, w tym: 36 prac w grupie wiekowej 6-11 lat i 12 prac w grupie wiekowej 12-18 lat.</p>	
--	--	---	--

Prowadzenie działań profilaktycznych w formie szkoleń, wykładów skierowanych do dzieci i młodzieży	Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień	638 szkoleń, 9 823 uczestników szkoleń	164 szkolenia, 3 008 uczestników szkoleń
Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie wsparcia rodziców młodzieży wykazującej zachowania ryzykowne z obszaru uzależnień	Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień	5 programów, 45 rodziców biorących udział w programach, liczba młodzieży biorącej udział w programach - 200	3 programy, 18 rodziców biorących udział w programach, liczba młodzieży biorącej udział w programach - 160
Organizacja szkolenia z zakresu profilaktyki uzależnień wśród dzieci	Wydział Sportu UMK	<i>(realizacja od 2020 roku)</i>	<i>Zadanie nie zostało zrealizowane</i>
„Sport przeciw wkluczeniom”	Wydział Sportu UMK	41 347 osobowejść	26 846 osobowejść

Zgodnie z przeprowadzonymi analizami, konieczne jest wzmacnianie systemu wsparcia adresowanego do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, różne kryzysy życia rodzinnego. Na przestrzeni ostatnich trzech lat obserwowalny jest niewielki trend spadkowy w zakresie liczby rodzin korzystających z usługi asystenta rodziny. Analizując jednakże obszar zapotrzebowania na tę formę wsparcia nie można oprzeć się wyłącznie na wskaźnikach ilościowych, bowiem grupa odbiorców usługi nie jest homogeniczna, a elementem ją różnicującym jest rodzaj, skala i złożoność przeżywanych problemów. Z tego względu, liczba rodzin, z którymi jeden asystent może w tym samym czasie prowadzić pracę jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań i nie może przekroczyć 15. Należy wziąć również pod uwagę długofalowy charakter oddziaływania, wzmacniania i utrwalania oczekiwanych zmian w funkcjonowaniu rodziny. Na obserwowany trend, w wymiarze pozytywnym, może wpływać stałe rozwijanie kompleksowej oferty wsparcia o charakterze profilaktycznym, ukierunkowanym na zapobieganie kryzysom, różnorodnym trudnościom życia rodzinnego. Warto również odnotować, że w 2020 roku ponownie zauważalna jest większa liczba przypadków (127 w 2020 roku w porównaniu do 122 w 2019 roku), w których praca z rodziną została zakończona z powodu osiągnięcia zakładanych rezultatów. Jednocześnie, należy wziąć pod uwagę okoliczności związane ze stanem epidemii, który mógł ujemnie wpływać na diagnozowanie sytuacji opiekuńczo-wychowawczej i gotowość rodzin do przyjęcia pomocy w formie asystentury rodzinnej. Omawiana tendencja wymaga zatem dalszej obserwacji oraz głębszej analizy, pozwalającej na poznanie faktycznych przyczyn spadku liczby rodzin objętych usługą i ewentualne wdrożenie niezbędnych usprawnień.

W 2020 roku nie udało się pozyskać rodzin wspierających. Niewątpliwie, stan epidemii nie sprzyjał nawiązywaniu tego typu relacji pomocowej, ale pozytywne doświadczenia lat ubiegłych uzasadniają podejmowanie dalszych działań ukierunkowanych na tworzenie warunków sprzyjających funkcjonowaniu rodzin wspierających. Pomimo wprowadzonych ograniczeń sanitarnych, liczba usług realizowanych przez ośrodki poradnictwa i terapii utrzymała się na podobnym poziomie, co odzwierciedla wysokie zapotrzebowanie na tę formę pomocy. Oprócz 33 placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków, zgodnie z art. 19 i art. 20 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w oparciu o zezwolenie wydane przez Prezydenta Miasta Krakowa, funkcjonowało 19 placówek wsparcia dziennego (1 placówka wsparcia dziennego w formie opiekuńczo - specjalistycznej oraz 18 placówek wsparcia dziennego w formie podwórkowej). Rozwijanie tego rodzaju infrastruktury stanowi istotny czynnik profilaktyczny, dający szansę minimalizowania zagrożenia niedostosowaniem społecznym, demoralizacją dzieci i młodzieży, co z perspektywy doświadczenia wielomiesięcznego ograniczenia możliwości nawiązywania naturalnych relacji rówieśniczych staje się wyjątkowo ważne.

2.3 Wnioski i rekomendacje

Przywołane powyżej badania i raporty ukazują kierowanie do krakowskich rodzin z dziećmi, dzieci, młodzieży, bogatej oferty opierającej się zarówno na sprawdzonych rozwiązaniach stanowiących stały element polityki prorodzinnej, jak i implementacji nowych koncepcji. Wzajemne uzupełnianie się działań o wyraźnym charakterze pomocowym, jak i przedsięwzięć integracyjnych otwiera wiele kanałów ułatwiających przyjęcie wsparcia. Jest to szczególnie istotne w przypadku pomocy instytucjonalnej, która poprzez swój sformalizowany

charakter często jest postrzegana jako źródło zagrożenia dla integralności rodziny, co ujemnie wpływa na jej skuteczność. Z tego powodu wykorzystywanie wielu powiązanych ze sobą systemów wsparcia stanowi szansę przezwyciężenia tej bariery i efektywnej kooperacji z rodziną.

Elastyczność oraz interdyscyplinarny charakter Programu Wspierania Rodziny nabierają również ważnego znaczenia z perspektywy doświadczeń trwającego stanu epidemii stanowiących swoisty sprawdzian funkcjonalności i trwałości sieci oparcia społecznego. Uwzględnienie różnych źródeł i form wsparcia, tworzenie przestrzeni umożliwiającej poznawanie satysfakcji odbiorców, mając istotny wymiar profilaktyczny służy wzmocnieniu jego buforującego wpływu na poziom stresu.¹⁰ Takie podejście, sprzyjając otwartości na nowe potrzeby rodzin, dzieci, młodzieży, pozwoli na identyfikację dotychczas słabo poznanych przejawów i skali konsekwencji doświadczeń czasu pandemii, umożliwiając tym samym wdrażanie adekwatnych rozwiązań.

---

¹⁰ B. Dudek, J. Koniarek, *Wsparcie społeczne jako modyfikator procesu stresu – wybrane problemy teoretyczne i narzędzie pomiaru*. Medycyna Pracy, 2003.

3 Adresaci Programu

Wśród adresatów Programu szczególne miejsce zajmują rodziny przeżywające różnorodne trudności w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, kobiety w ciąży, rodziny dzieci, u których zdiagnozowano nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę powstałe w prenatalnym okresie rozwoju lub podczas porodu, rodzice wychowujący dzieci z niepełnosprawnościami. Komplementarność Programu do naturalnego rytmu życia rodziny, akcentowanie jej potencjału, promowanie modelu aktywnego spędzania wspólnego czasu, tworzy warunki sprzyjające odnalezieniu odpowiedniej dla siebie oferty dla wszystkich krakowskich rodzin z dziećmi, dziećmi i młodzieżą.

4 Cele Programu i planowane do realizacji przedsięwzięcia

Zakładane cele, działania stanowią odzwierciedlenie koncepcji integracji wielu odrębnych instrumentów jako rozwiązania wykorzystującego wzajemne zależności różnych systemów wsparcia i w ten sposób sprzyjającego zarówno promowaniu oferty pomocowej, jak i nawiązaniu kooperacji z jej adresatami. Stąd też w konstrukcji Programu, obok zadań podstawowych związanych z funkcjonowaniem systemu pomocy społecznej, uwzględniono realizację różnorodnych przedsięwzięć, akcentując tym samym korelacje międzydziedzinowe wspierania rodziny, a szczególnie powiązania z edukacją, profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, promocją zatrudnienia, zwłaszcza w kontekście ułatwiania rodzicom powrotu na rynek pracy, wsparciem osób z niepełnosprawnością i ich rodzin oraz kulturą, rekreacją i sportem. Dzięki takiemu podejściu, Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2022-2024 służy udostępnianiu zasobów umożliwiających integrację i aktywizację potencjału wszystkich krakowskich rodzin z dziećmi, dziećmi, młodzieży oraz realizuje cele nadrzędnego programu strategicznego – „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa 2030”, będąc jednocześnie jego uszczegółowieniem. Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2022-2024 jest dokumentem operacyjnym w stosunku do założeń ujętych w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa 2030” (PS/W2/2022), przenosząc cele strategii na poziom działań wraz z harmonogramem oraz kosztami realizacji.

Cel nadrzędny Programu: Zapewnienie możliwości dalszego rozwoju strukturalnej sieci oparcia społecznego dla krakowskich rodzin z dziećmi, dziećmi i młodzieży, poprzez:

I Zapewnienie specjalistycznej pomocy i wsparcia ukierunkowanego na tworzenie optymalnych warunków funkcjonowania środowiska rodzinnego:

I.1 Zadanie podstawowe powiązane ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa 2030” (PS/W2/2022):

Wzmocnienie zdolności rodzin i jej członków do przezwycięzania trudności i kryzysów życia rodzinnego poprzez uzyskanie profesjonalnego wsparcia

Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Wskaźniki rezultatów zaplanowanych działań oraz ich wartości docelowe			Planowana wysokość środków na realizację działania 2022-2024
		2022	2023	2024	
Prowadzenie poradnictwa rodzinnego i terapii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK (SZ/PSD/03), organizacje pozarządowe	10 900 usług poradnictwa rodzinnego i terapii	10 900 usług poradnictwa rodzinnego i terapii	10 900 usług poradnictwa rodzinnego i terapii	5 886 000 zł

Organizacja usługi asystenta rodziny, w tym asystentury rodzinnej dedykowanej rodzinom dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie, nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą ich zdrowiu i życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka albo w czasie porodu oraz kobietom w ciąży, szczególnie w przypadku ciąży powikłanej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS/OBA)	585 rodzin objętych usługą asystenta rodziny	595 rodzin objętych usługą asystenta rodziny	605 rodzin objętych usługą asystenta rodziny	6 793 000 zł
Organizacja pomocy w formie rodzin wspierających dla rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze lub zagrożonych trudnościami w prawidłowym realizowaniu funkcji rodzicielskich, w tym dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS/PRZ/07)	2 rodziny wspierające, 2 rodziny wspierane	2 rodziny wspierające, 2 rodziny wspierane	3 rodziny wspierające, 3 rodziny wspierane	25 200 zł
Organizowanie specjalistycznych usług wspierania rodziny z dziećmi, w przypadku rodziców z zaburzeniami psychicznymi, upośledzeniem umysłowym, uzależnieniem od alkoholu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK (SZ/AZS/01), organizacje pozarządowe	50 rodzin, które skorzystały z usługi	50 rodzin, które skorzystały z usługi	50 rodzin, które skorzystały z usługi	819 720 zł
Organizowanie usług wzmacniających lub odbudowujących naturalny system wsparcia tj. rodzinę dedykowanych rodzinom przeżywającym trudności życiowe, wychowawcze, opiekuńcze	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK (SZ/AZS/01), organizacje pozarządowe	1 800 godzin usług	1 800 godzin usług	1 800 godzin usług	1 972 000 zł

I.2 Zadanie komplementarne: Wzmacnianie sieci kompleksowego oparcia społecznego odpowiadającego na potrzeby rodziców i dzieci w różnych fazach cyklu życia rodziny:

- 1) Pomoc dla rodziców oczekujących narodzin dziecka, przeżywających etap adaptacji po urodzeniu dziecka, sprawujących opiekę nad małym dzieckiem

Działania powiązane z:				
1. Usługą Publiczną W-2 „Działania miasta na rzecz rodzin”				
2. Usługą Publiczną K-2 „Tworzenie warunków do upowszechniania kultury w mieście”				
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Wskaźniki rezultatów zaplanowanych działań oraz ich wartości docelowe		
		2022	2023	2024
Prowadzenie Klubów Rodziców	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, Instytucje Kultury	44 kluby prowadzone przez Instytucje Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, 5 000 zajęć przeprowadzonych w Klubach Rodziców, 66 000 osób korzystających z oferty zajęciowej Klubów	45 klubów prowadzonych przez Instytucje Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, 5 000 zajęć przeprowadzonych w Klubach Rodziców, 66 000 osób korzystających z oferty zajęciowej Klubów	46 klubów prowadzonych przez Instytucje Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe, 5 000 zajęć przeprowadzonych w Klubach Rodziców, 66 000 osób korzystających z oferty zajęciowej Klubów
Bezpłatne wsparcie psychologiczne rodzin z dziećmi do lat 3	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	400 rodzin objętych wsparciem	400 rodzin objętych wsparciem	400 rodzin objętych wsparciem
Prowadzenie na oddziałach ginekologiczno-położniczych oraz w szkołach rodzenia usługi „przewodniczki” dla kobiet w ciąży i rodziców nowonarodzonych dzieci mieszkających w Krakowie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK (SZ/RNS/03), organizacja pozarządowa	600 uczestników	600 uczestników	500 uczestników

Chustowe spotkania w ARTzonie – comiesięczne otwarte spotkania dla rodziców chcących nosić dzieci w chustach oraz już noszących	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Klub ARTzona	4 spotkania, 32 uczestników	4 spotkania, 32 uczestników	4 spotkania, 32 uczestników
„Naturalnie Rodzinne” – spotkania ze specjalistami, organizacja warsztatów	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Klub ARTzona	5 spotkań, 75 uczestników	5 spotkań, 75 uczestników	5 spotkań, 75 uczestników
„Klub Super Mama” – wykłady, spotkania, warsztaty dotyczące rozwoju małych dzieci	Nowohuckie Centrum Kultury	6 spotkań, 120 uczestników	6 spotkań, 120 uczestników	6 spotkań, 120 uczestników
Organizacja w trzech filiach Biblioteki Kraków spotkań w ramach „Klubu Słuchającego Malucha” dedykowanego rodzicom z dziećmi do 6 roku życia. W czasie zajęć poruszane są zagadnienia dotyczące rozwoju dzieci, polecane są książki, uczestnicy biorą udział w zajęciach plastycznych i ruchowych	Biblioteka Kraków	50 uczestników	60 uczestników	70 uczestników

2) Wsparcie rodziców wychowujących dzieci i młodzież w wieku szkolnym, organizowanie zajęć umożliwiających doskonalenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz kształtowanie przestrzeni do samopomocy

Działania powiązane z:				
1. Usługą Publiczną B-1 „Tworzenie warunków do utrzymania bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy”				
2. Usługą Publiczną K-2 „Tworzenie warunków do upowszechniania kultury w mieście”				
3. Usługą Publiczną Z-3 „Profilaktyka i terapia uzależnień od alkoholu”				
4. Dziedzina „Oświata i wychowanie”				
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Wskaźniki rezultatów zaplanowanych działań oraz ich wartości docelowe		
		2022	2023	2024
Akcja „Bezpieczna droga do szkoły”	Wydział Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Kraków	125 kontroli	125 kontroli	125 kontroli
Pracownia Mała ARTzona – organizacja warsztatów kreatywnych dla dzieci rozpoczynających naukę szkolną, tworzenie przestrzeni do rozwijania uzdolnień - „Kreatywny Recykling”, „Szkółka Dizajnu”	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Klub ARTzona	10 spotkań, 50 uczestników	10 spotkań, 50 uczestników	10 spotkań, 50 uczestników
Organizowanie warsztatów twórczych przygotowujących do edukacji szkolnej oraz treningów wspomagających koncentrację i efektywne uczenie się	Nowohuckie Centrum Kultury	24 zajęcia, 30 uczestników	24 zajęcia, 30 uczestników	24 zajęcia, 30 uczestników
Porady psychologiczne w Nowohuckim Centrum Kultury w ramach Centrum Pierwszej Pomocy Psychologicznej	Nowohuckie Centrum Kultury	80 spotkań	80 spotkań	80 spotkań

Zapewnienie wsparcia pedagogicznego i psychologicznego	Wydział Edukacji UMK	230 etatów pedagogów i psychologów zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, 440 etatów nauczycieli, psychologów, pedagogów, logopedów realizujących pomoc psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolach i szkołach	232 etatów pedagogów i psychologów zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, 445 etatów nauczycieli, psychologów, pedagogów, logopedów realizujących pomoc psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolach i szkołach	234 etatów pedagogów i psychologów zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, 450 etatów nauczycieli, psychologów, pedagogów, logopedów realizujących pomoc psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolach i szkołach
Realizacja zadań w ramach doradztwa zawodowego	Wydział Edukacji UMK	15 etatów doradców zawodowych w szkołach/poradniach, 2 etaty w Krakowskim Ośrodku Kariery	15 etatów doradców zawodowych w szkołach/poradniach, 3 etaty w Krakowskim Ośrodku Kariery	15 etatów doradców zawodowych w szkołach/poradniach, 3 etaty w Krakowskim Ośrodku Kariery
Organizowanie spotkań z psychologiem	Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”	24 spotkania	24 spotkania	24 spotkania
Organizacja wsparcia udzielanego przez Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne w zakresie pracy z dzieckiem oraz prowadzenie terapii rodzin	Wydział Edukacji UMK	4 000 spotkań grup wsparcia, 3 800 interwencji kryzysowych w zakresie nagłych potrzeb pomocy dzieciom i ich rodzinom, 20 900 mediacji rodzinnych oraz na gruncie szkoła-uczeń-rodzic, 53 000 spotkań indywidualnych, grupowych, porad warsztatów, wykładów, prelekcji kierowanych do dzieci, nauczycieli i rodziców	4 000 spotkań grup wsparcia, 3 800 interwencji kryzysowych w zakresie nagłych potrzeb pomocy dzieciom i ich rodzinom, 20 900 mediacji rodzinnych oraz na gruncie szkoła-uczeń-rodzic, 53 000 spotkań indywidualnych, grupowych, porad warsztatów, wykładów, prelekcji kierowanych do dzieci, nauczycieli i rodziców	4 000 spotkań grup wsparcia, 3 800 interwencji kryzysowych w zakresie nagłych potrzeb pomocy dzieciom i ich rodzinom, 20 900 mediacji rodzinnych oraz na gruncie szkoła-uczeń-rodzic, 53 000 spotkań indywidualnych, grupowych, porad warsztatów, wykładów, prelekcji kierowanych do dzieci, nauczycieli i rodziców
Organizacja pomocy wolontaryjnej i propagowanie idei wolontariatu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	60 rodzin z dziećmi, które skorzystały z pomocy wolontariuszy	60 rodzin z dziećmi, które skorzystały z pomocy wolontariuszy	60 rodzin z dziećmi, które skorzystały z pomocy wolontariuszy

„Międzynarodowy Tydzień Bliskości” –spotkania ze specjalistami, organizacja warsztatów spektakli, koncertów, wystaw	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Klub ARTzona	8 spotkań, 100 uczestników	8 spotkań, 100 uczestników	8 spotkań, 100 uczestników
Rewitalizacja społeczna	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	12 realizowanych Programów Aktywności Lokalnej	12 realizowanych Programów Aktywności Lokalnej	12 realizowanych Programów Aktywności Lokalnej
Prowadzenie działań profilaktycznych w formie szkoleń, wykładów skierowanych do rodziców z obszaru przeciwdziałania uzależnieniom	Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień	20 szkoleń, 150 uczestników szkoleń	20 szkoleń, 150 uczestników szkoleń	20 szkoleń, 150 uczestników szkoleń

I.3 Zadanie komplementarne: Udostępnianie zasobów i kreowanie przestrzeni sprzyjającej wzmocnieniu potencjału krakowskich rodzin z dziećmi oraz ich wzajemnej integracji:

- 1) Rozwijanie dostępu do informacji na temat oferty miasta adresowanej do rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży oraz promowanie pozytywnego wizerunku rodziny z dzieckiem, w tym rodziny wielodzietnej

Działania powiązane z:				
1. Usługą Publiczną W-2 „Działania miasta na rzecz rodzin”				
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Wskaźniki rezultatów zaplanowanych działań oraz ich wartości docelowe		
		2022	2023	2024
Prowadzenie i rozwijanie kanałów komunikacji z krakowskimi rodzinami	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	140 000 odsłon strony kkr.krakow.pl, 20 000 wydanych egzemplarzy informatora, 4 500 wydanych materiałów informacyjnych (plakaty, ulotki, zaproszenia, itp.)	140 000 odsłon strony kkr.krakow.pl, 20 000 wydanych egzemplarzy informatora, 4 500 wydanych materiałów informacyjnych (plakaty, ulotki, zaproszenia, itp.)	140 000 odsłon strony kkr.krakow.pl, 20 000 wydanych egzemplarzy informatora, 4 500 wydanych materiałów informacyjnych (plakaty, ulotki, zaproszenia, itp.)

Prowadzenie portalu/zakładki informacyjnej o usługach dedykowanych rodzinie - kkr.krakow.pl	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	19 000 odstępów zakładki „Dla rodziny”	19 000 odstępów zakładki „Dla rodziny”	19 000 odstępów zakładki „Dla rodziny”
Aktualizowanie informatora dla krakowskich rodzin z dziećmi i jego dystrybucja za pośrednictwem zróżnicowanych kanałów	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe	20 000 rozdystrybuowanych egzemplarzy informatora, 50 miejsc dystrybucji	20 000 rozdystrybuowanych egzemplarzy informatora, 50 miejsc dystrybucji	20 000 rozdystrybuowanych egzemplarzy informatora, 50 miejsc dystrybucji
Program Krakowska Karta Rodzinna 3+	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, Krakowskie Centrum Świadczeń	5 500 rodzin korzystających z KKR 3+, 235 parterów publicznych, 220 parterów niepublicznych	5 600 rodzin korzystających z KKR 3+, 235 parterów publicznych, 220 parterów niepublicznych	5 700 rodzin korzystających z KKR 3+, 235 parterów publicznych, 220 parterów niepublicznych
Kampania „Kraków stawia na rodzinę”	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, Miejskie Jednostki Organizacyjne, Instytucje Kultury	30 000 uczestników kampanii	30 000 uczestników kampanii	30 000 uczestników kampanii
Uczestnictwo GMK w Programie Europejska Sieć Samorządów Przyjaznych Rodzinom – inicjatywa promująca lokalną politykę na rzecz rodzin, której misją jest zapewnienie gminom wsparcia, narzędzi i zasobów celem	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	minimum 2 spotkania, konferencje, szkolenia	minimum 2 spotkania, konferencje, szkolenia	minimum 2 spotkania, konferencje, szkolenia

rozwijania i ulepszania kultury przyjaznej rodzinie, poprzez wspólny proces planowania i samooceny, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk.				
--	--	--	--	--

2) Wsparcie rodziców w organizowaniu opieki i czasu wolnego adekwatnie do etapu rozwojowego dziecka

Działania powiązane z:				
1. Usługą Publiczną Z-1 „Zapewnienie instytucjonalnej opieki nad dziećmi w wieku do lat 3”				
2. Usługą Publiczną K-2 „Tworzenie warunków do upowszechniania kultury w mieście”				
4. Dziedziną „Oświata i wychowanie”				
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Wskaźniki rezultatów zaplanowanych działań oraz ich wartości docelowe		
		2022	2023	2024
Udzielanie dotacji dla innych niż gminne żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	8 100 miejsc dotowanych	8 600 miejsc dotowanych	9 000 miejsc dotowanych
Zlecenia organizacji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 sprawowanej w formie żłobka	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	685 miejsc w żłobkach prowadzonych na zalecenie Gminy Miejskiej Kraków	725 miejsc w żłobkach prowadzonych na zalecenie Gminy Miejskiej Kraków	775 miejsc w żłobkach prowadzonych na zalecenie Gminy Miejskiej Kraków
Utrzymanie żłobków gminnych	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	2 358 miejsc w żłobkach gminnych	2 358 miejsc w żłobkach gminnych	2 408 miejsc w żłobkach gminnych
Organizacja zajęć pozalekcyjnych przez 11 młodzieżowych domów kultury	Wydział Edukacji UMK	13 300 uczestników zajęć organizowanych przez MDK	15 500 uczestników zajęć organizowanych przez MDK	15 700 uczestników zajęć organizowanych przez MDK
Organizacja opieki nad uczniami w ramach świetlic szkolnych działających we wszystkich szkołach podstawowych	Wydział Edukacji UMK	615 etatów nauczycieli świetlic szkolnych	615 etatów nauczycieli świetlic szkolnych	615 etatów nauczycieli świetlic szkolnych

Przygotowanie miejsc w bursach szkolnictwa ponadpodstawowego i w internatach	Wydział Edukacji UMK	1 778 miejsc	1 778 miejsc	1 778 miejsc
Organizacja zajęć edukacyjnych i warsztatowych w filiach Biblioteki Kraków	Biblioteka Kraków	8 000 uczestników	9 000 uczestników	10 000 uczestników
Organizacja konkursu „Czytelnik Roku”, w którym przyznawane są nagrody w czterech kategoriach wiekowych (6-9 lat, 10-15 lat, 16-25 lat, pow. 25 lat) oraz nagroda specjalna i tytuł „Czytającego rodzica”	Biblioteka Kraków	600 uczestników	600 uczestników	600 uczestników
Organizacja w Filiach 15,48,49 spotkań „Dyskusyjnego Klubu Książki” dla dzieci	Biblioteka Kraków	180 uczestników	190 uczestników	200 uczestników
Warsztaty feryjne i wakacyjne dla dzieci w wieku 7-11 lat	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida – Nowohuckie Laboratorium Dziedzictwa, Klub ARTzona, Klub Kuźnia	45 spotkań, 450 uczestników	45 spotkań, 450 uczestników	45 spotkań, 450 uczestników
Warsztaty edukacyjne dla różnych grup wiekowych w ramach ofert Galerii Huta Sztuki	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida – dział GHS	9 spotkań, 120 uczestników	9 spotkań, 120 uczestników	9 spotkań, 120 uczestników
„Bajki europejskie i nie tylko” – spotkania edukacyjne dla dzieci 3-6 lat	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, dział Biblioteka Klubu Kuźnia	10 spotkań, 30 uczestników	10 spotkań, 30 uczestników	10 spotkań, 30 uczestników
Dyskusyjny Klub Książki dla dzieci	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, dział Biblioteka Klubu Kuźnia	7 spotkań, 28 uczestników	7 spotkań, 28 uczestników	7 spotkań, 28 uczestników
Organizowanie bezpłatnych warsztatów edukacyjnych dla dzieci i rodzin z dziećmi	Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”	20 spotkań	20 spotkań	20 spotkań

Letnie i zimowe półkolonie	Klub Olsza Krakowskiego Forum Kultury	20 spotkań	20 spotkań	20 spotkań
Ferie w muzeum	Muzeum Krakowa	25 spotkań, 300 uczestników	25 spotkań, 300 uczestników	25 spotkań, 300 uczestników
Lato w mieście	Muzeum Krakowa	25 spotkań, 300 uczestników	25 spotkań, 300 uczestników	25 spotkań, 300 uczestników
NH Fest/Lato w Mieście	Nowohuckie Centrum Kultury	10 spotkań	10 spotkań	10 spotkań
Festiwal Teatrów dla Dzieci podczas ferii zimowych	Nowohuckie Centrum Kultury	10 spektakli	10 spektakli	10 spektakli
Akademia Dzieci i Młodzieży w Klubie Wersalik – organizacja atrakcyjnych i bezpiecznych form spędzania czasu wolnego, wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie opieki wychowawczej, pomoc w nauce, zajęcia edukacyjne, warsztaty plastyczne, muzyczne, gry logiczne i strategiczne, zajęcia profilaktyczne, wycieczki	Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta	20 uczestników	20 uczestników	20 uczestników

3) Organizowanie przestrzeni do rozwijania zainteresowań, uzdolnień dzieci i młodzieży oraz integracji międzypokoleniowej

Zadania powiązane z:				
1. Usługą Publiczną W-2 „Działania miasta na rzecz rodzin”				
2. Usługą Publiczną K-2 „Tworzenie warunków do upowszechniania kultury w mieście”				
3. Usługą Publiczną S-2 „Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej”				
4. Usługą Publiczną B-1 „Tworzenie warunków do utrzymania bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy”				
5. Dziedziną „Oświata i wychowanie”				
6. Programem „Młody Kraków 2.0” (PS/D1/2018)				
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Wskaźniki rezultatów zaplanowanych działań oraz ich wartości docelowe		
		2022	2023	2024
Realizacja projektu „Mecenas Dziecięcych Talentów”	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe	20 uczestników, 8 mecenasów i instytucji wspierających	20 uczestników, 8 mecenasów i instytucji wspierających	20 uczestników, 8 mecenasów i instytucji wspierających
Organizacja plebiscytu „Miejsce Przyjazne Rodzinom z Dziećmi”	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	30 przyznanych certyfikatów i statuetek	30 przyznanych certyfikatów i statuetek	30 przyznanych certyfikatów i statuetek
„Działajmy razem” – organizacja konkursu o charakterze integracji międzypokoleniowej kierowanego do uczniów klas VI-VIII szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych, uczestników zajęć w Młodzieżowych Domach Kultury oraz uczniów burs prowadzonych przez Gminę Miejską Kraków	Pełnomocnik PMK ds. Polityki Senioralnej, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	5 szkół/ placówek	5 szkół/ placówek	5 szkół/ placówek

Realizacja przez szkoły dodatkowych godzin nauki języka angielskiego, gry w szachy oraz innych zajęć pozalekcyjnych (m.in. matematycznych, z zakresu programowania, nauki języka hiszpańskiego, niemieckiego)	Wydział Edukacji UMK	31 szkół realizujących dodatkowe godziny nauki języka angielskiego, 9 szkół – zajęcia szachowe, 22 szkoły – inne zajęcia pozalekcyjne -	31 szkół realizujących dodatkowe godziny nauki języka angielskiego, 9 szkół – zajęcia szachowe, 22 szkoły – inne zajęcia pozalekcyjne	31 szkół realizujących dodatkowe godziny nauki języka angielskiego, 9 szkół – zajęcia szachowe, 22 szkoły – inne zajęcia pozalekcyjne
Projekt „Ogród z klasą” wspierający szkoły podstawowe do zakładania ogrodów szkolnych	Zarząd Zieleni Miejskiej	36 szkół/przedszkoli	36 szkół/przedszkoli	54 szkoły/przedszkola
Organizacja i współorganizacja turniejów, konkursów i festynów dla dzieci i młodzieży	Wydział Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Krakowa	50 wydarzeń	50 wydarzeń	50 wydarzeń
Organizacja kursów i spotkań rozwijających różnorodne zainteresowania dzieci i młodzieży – tanecznych, folklorystycznych, teatralnych, muzyczno-instrumentalnych, wokalnych, plastycznych, językowych	Nowohuckie Centrum Kultury	80 warsztatów	80 warsztatów	80 warsztatów
Nowohucki Uniwersytet Dzieci	Nowohuckie Centrum Kultury	20 spotkań	20 spotkań	20 spotkań
Warsztaty plastyczne dla dzieci GHS w ramach akcji czasu wolnego lato, zima	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, dział GHS	5 spotkań, 70 uczestników	5 spotkań, 70 uczestników	5 spotkań, 70 uczestników
Wydarzenia integrujące wokół wspólnej zabawy, poszerzania horyzontów i zdobywania nowych umiejętności	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Nowohuckie Laboratorium Dziedzictwa	5 wydarzeń, 100 uczestników	5 wydarzeń, 100 uczestników	5 wydarzeń, 100 uczestników
Stała oferta zajęć Nowohuckiego Laboratorium Dziedzictwa	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Nowohuckie Laboratorium Dziedzictwa	15 warsztatów, 150 uczestników	15 warsztatów, 150 uczestników	15 warsztatów, 150 uczestników

Warsztaty plastyczne dla dzieci i młodzieży	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Klub ARTzona	20 spotkań, 200 uczestników	20 spotkań, 200 uczestników	20 spotkań, 200 uczestników
Warsztaty ceramiki artystycznej dla dzieci	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Klub ARTzona	20 spotkań, 200 uczestników	20 spotkań, 200 uczestników	20 spotkań, 200 uczestników
Warsztaty muzyczne/nauka gry na instrumentach (fortepian, gitara, perkusja, saksofon, skrzypce, gitara basowa)	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Klub ARTzona	200 spotkań, 60 uczestników	200 spotkań, 60 uczestników	200 spotkań, 60 uczestników
Imprezy i warsztaty ekologiczne, ogrodnicze	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Nowohuckie Laboratorium Dziedzictwa	10 wydarzeń/warsztatów, 200 uczestników	10 wydarzeń/warsztatów, 200 uczestników	10 wydarzeń/warsztatów, 200 uczestników
Zajęcia stałe dla dzieci i młodzieży w Klubie Kuźnia OKN (min. Zespół Baletowy Largo, Ars TE – grupa teatralna dla młodzieży, Kuźnia Artystyczna – warsztaty plastyczne, recyklingowe, rękodzielnicze dla dzieci, balet, cheerleaders, Hip-hop, nauka gry i korepetycje gry na fortepianie, nauka gry na gitarze, na skrzypcach z elementami metody Suzuki, „Tańczące nutki”, zajęcia przygotowujące do egzaminu do Szkoły Muzycznej I stopnia, „Z muzyką przez wieki”, „Muzyczne piątki”, „Teatralne czary-mary”, język angielski dla dzieci i młodzieży, konkursy plastyczne, „Święto Kuźni” – festyn rodzinny	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Klub Kuźnia	1 040 zajęć, 600 uczestników, 50 warsztatów tematycznych, 800 uczestników	1 040 zajęć, 600 uczestników, 50 warsztatów tematycznych, 800 uczestników	1 040 zajęć, 600 uczestników, 50 warsztatów tematycznych, 800 uczestników

„Aktywne historyczne warsztaty dla rodzin”	Muzeum Armii Krajowej	30 uczestników	30 uczestników	30 uczestników
Festiwal teatralny dla dzieci i młodzieży „Mała Boska Komedia”	Teatr Łażnia Nowa	5 spektakli, 500 widzów, 5 warsztatów, 1000 uczestników	5 spektakli, 500 widzów, 5 warsztatów, 1000 uczestników	5 spektakli, 500 widzów, 5 warsztatów, 1000 uczestników
Zajęcia weekendowe dla dzieci i młodzieży	Muzeum Inżynierii Miejskiej	15 warsztatów	15 warsztatów	15 warsztatów
Zajęcia wakacyjne i feryjne	Muzeum Inżynierii Miejskiej i Ogrodu Doświadczeń	16 zajęć	16 zajęć	16 zajęć
Pokazy eksperymentów chemicznych w Ogrodzie Doświadczeń	Muzeum Inżynierii Miejskiej i Ogrodu Doświadczeń	120 uczestników	120 uczestników	120 uczestników
Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży umożliwiająca rozwój zainteresowań i uzdolnień (m. in. zajęcia taneczne, teatralne, gimnastyczne, muzyczne, nauka języków obcych, chór gospel, nauka śpiewu) w 13 klubach Ośrodka Kultury	Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta	1000 uczestników	1000 uczestników	1000 uczestników
Organizacja zajęć cyrkowych	Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta	50 uczestników	50 uczestników	50 uczestników
Zajęcia szkoleniowe w ramach projektu „Krakowska Akademia Samorządności”	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	8 spotkań szkoleniowych, 50 uczestników	8 spotkań szkoleniowych, 50 uczestników	8 spotkań szkoleniowych, 50 uczestników
Tworzenie z udziałem młodzieży i wydawanie czasopisma „Młody Kraków Czytajże”	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	24 000 egzemplarzy	24 000 egzemplarzy	24 000 egzemplarzy
Organizacja „Juliady” – imprezy sportowo-rekreacyjnej dla dzieci spędzających wakacje w mieście	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	500 uczestników	500 uczestników	500 uczestników

Warsztaty i wydarzenia dla rodzin z dziećmi	Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”	30 spotkań	30 spotkań	30 spotkań
Organizowanie kursów, zajęć, zespołów artystycznych	Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”	140 kursów/zajęć	140 kursów/zajęć	140 kursów/zajęć
Festiwal biegowy dla rodzin „Family Run”	Wydział Sportu UMK	900 uczestników	900 uczestników	900 uczestników
Zajęcia z gimnastyki korekcyjnej	Wydział Sportu UMK	2 400 uczestników	2 400 uczestników	2 400 uczestników
Realizacja miejskich programów sportowych „Sport łączy pokolenia, integruje rodziny” oraz „Pierwsze kroki na śniegu”	Wydział Sportu UMK	19 000 „wejść” na zajęcia	20 000 „wejść” na zajęcia	20 000 „wejść” na zajęcia
Rodzinne muzykowanie – cykl warsztatów muzycznych dla dzieci i rodzin	Krakowskie Forum Kultury	40 spotkań	40 spotkań	40 spotkań
Warsztaty plastyczne dla dzieci (Kreatywna plastyka)	Krakowskie Forum Kultury, Klub Olsza Krakowskiego Forum Kultury, Klub Malwa Krakowskiego Forum Kultury	108 spotkań	108 spotkań	108 spotkań
Warsztaty taneczne dla dzieci	Klub Olsza Krakowskiego Forum Kultury	34 spotkania	34 spotkania	34 spotkania
Zajęcia baletowe dla dzieci	Klub Malwa Krakowskiego Forum Kultury	35 spotkań	35 spotkań	35 spotkań
Kurs nauki gry na instrumentach muzycznych	Klub Malwa Krakowskiego Forum Kultury	1 280 spotkań	1 280 spotkań	1 280 spotkań

Koła gier strategicznych, planszowych	Klub Strych Krakowskiego Forum Kultury	112 spotkań	112 spotkań	112 spotkań
---------------------------------------	--	-------------	-------------	-------------

4) Promowanie modelu wspólnego spędzania wolnego czasu i kreowanie warunków umożliwiających rodzinom z dziećmi korzystanie z różnorodnych form aktywności

Działania powiązane z:				
1. Usługą Publiczną K-2 „Tworzenie warunków do upowszechniania kultury w mieście”				
2. Usługą Publiczną S-2 „Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej”				
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Wskaźniki rezultatów zaplanowanych działań oraz ich wartości docelowe		
		2022	2023	2024
Organizowanie pikników plenerowych, przygotowanie oferty i aktywności skierowanej do rodzin	Biblioteka Kraków	500 uczestników	700 uczestników	900 uczestników
Głośne czytanie w przestrzeni miejskiej	Biblioteka Kraków	150 uczestników	170 uczestników	200 uczestników
Konkurs na najpiękniejszego mola lub motyla książkowego dedykowany rodzinom z dziećmi	Biblioteka Kraków	10 rodzin	12 rodzin	14 rodzin
Warsztaty plastyczne dla dzieci i rodzin dostępne na kanale YouTube Biblioteki Kraków	Biblioteka Kraków	10 nagrań	10 nagrań	10 nagrań
Gry terenowe i zajęcia dla rodzin w ramach Ogólnopolskiej Nocy Bibliotek	Biblioteka Kraków	50 uczestników	50 uczestników	50 uczestników
Organizacja konkursu plastycznego „Patronki i Patroni Krakowskich Ulic”	Biblioteka Kraków, MDK, Rada Dzielnicy III	150 uczestników	160 uczestników	170 uczestników
Organizacja obchodów Dnia Dziecka	Muzeum Krakowa	12 zajęć, 180 uczestników, promocyjny wstęp na wystawy	12 zajęć, 180 uczestników, promocyjny wstęp na wystawy	12 zajęć, 180 uczestników, promocyjny wstęp na wystawy

Konkurs Szopek Krakowskich	Muzeum Krakowa	cykl 3 spotkań dla 6 grup	cykl 3 spotkań dla 6 grup	cykl 3 spotkań dla 6 grup
Pochód Lajkonika	Muzeum Krakowa	wydarzenie plenerowe, 5 100 uczestników	wydarzenie plenerowe, 6 000 uczestników	wydarzenie plenerowe, 6 500 uczestników
Średniowiecze da się lubić	Muzeum Krakowa	15 zajęć warsztatowych, 8 000 uczestników	18 zajęć warsztatowych, 10 000 uczestników	22 zajęcia warsztatowe, 12 000 uczestników
Jasełka rodziny Malików	Muzeum Krakowa	4 spotkania, 200 uczestników	4 spotkania, 200 uczestników	4 spotkania, 200 uczestników
Konkurs na Najpiękniejsze Drzewko Emausowe	Muzeum Krakowa	warsztat dla 150 uczestników	warsztat dla 150 uczestników	warsztat dla 150 uczestników
Konkurs o tytuł Małego Króla Kurkowego	Muzeum Krakowa	4 warsztaty, 50 uczestników	4 warsztaty, 50 uczestników	4 warsztaty, 50 uczestników
Akcja „Czyste place zabaw”	Referat Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Krakowa	300 kontroli placów zabaw	300 kontroli placów zabaw	300 kontroli placów zabaw
Imprezy mikołajkowe	Nowohuckie Centrum Kultury	5 000 uczestników	5 000 uczestników	5 000 uczestników
„Noc Tańca”	Nowohuckie Centrum Kultury	20 występów	20 występów	20 występów
„Noc Teatrów”	Nowohuckie Centrum Kultury	2 występy	2 występy	2 występy
Kombinat Kultury	Nowohuckie Centrum Kultury	3 000 uczestników	3 000 uczestników	3 000 uczestników
Mini Mini Cracovia Maraton/Kids Run	Zarząd Infrastruktury Sportowej	2 000 uczestników	2 000 uczestników	2 000 uczestników
Mini Cracovia Maraton im. Piotra Gładkiego	Zarząd Infrastruktury Sportowej	1 500 uczestników	1 500 uczestników	1 500 uczestników
Krakowskie Forum Sportu	Zarząd Infrastruktury Sportowej	1 wydarzenie	1 wydarzenie	1 wydarzenie
„Dzieciaki na start!”	Zarząd Infrastruktury Sportowej	24 zajęcia	24 zajęcia	24 zajęcia

Dyskusyjny Klub Filmowy dla dzieci „Kropka”	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, dział Kino Studyjne Sfinks	9 seansów, 100 uczestników	9 seansów, 100 uczestników	9 seansów, 100 uczestników
Seans z Maluszkiem	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, dział Kino Studyjne Sfinks	15 seansów, 150 uczestników	15 seansów, 150 uczestników	15 seansów, 150 uczestników
WYJĄTKOWE HISTORIE POWSZECHNE. DOM KULTURY – organizacja warsztatów, spotkań, spacerów, Rodzinne Rezydencje Artystyczne w ARTzonie	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Klub ARTzona	10 spotkań, 120 uczestników	zadanie realizowane w 2022 roku	zadanie realizowane w 2022 roku
„Kino pod chmurką” – projekcje filmów wraz z imprezami towarzyszącymi skierowanymi do rodzin	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Klub Kuźnia	8 wydarzeń, 4 000 uczestników	8 wydarzeń, 4 000 uczestników	8 wydarzeń, 4 000 uczestników
Festyny rodzinne – plenerowe z warsztatami i zajęciami dla rodzin	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Klub Kuźnia	2 wydarzenia, 1000 uczestników	2 wydarzenia, 1000 uczestników	2 wydarzenia, 1000 uczestników
Zajęcia dla dzieci i rodzin oraz posty tutorialowe realizowane cyklicznie w formie on-line: „Co można zrobić z dziećmi w domu”, „Nie wyrzucaj”, „Pani Ola czyta...”, „Sztuka do poduszki” - podcast	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Klub Kuźnia	4 cykle – 40 działań, zasięg: 8 000 uczestników	4 cykle – 40 działań, zasięg: 8 000 uczestników	4 cykle – 40 działań, zasięg: 8 000 uczestników
„znAKi historii” – cykl wydarzeń kulturalnych m. in. wernisaże, spotkania autorskie, promocje książek, wykłady, konferencje naukowe	Muzeum Armii Krajowej	3 wydarzenia, 100 uczestników	4 wydarzenia, 120 uczestników	4 wydarzenia, 120 uczestników
„Noc Muzeów” połączona z organizacją spotkań z żołnierzami WP, warsztatami edukacyjnymi z wykorzystaniem m. in. gry wielkoformatowej	Muzeum Armii Krajowej	1 wydarzenie, 200 uczestników	1 wydarzenie, 500 uczestników	1 wydarzenie, 500 uczestników

„Letnie warsztaty edukacyjne” – półkolonie dla dzieci i młodzieży, w ramach których odbywają się wycieczki, spotkania z interesującymi osobami, zajęcia warsztatowe, gry i zabawy	Muzeum Armii Krajowej	4 turnusy, 80 uczestników	4 turnusy, 80 uczestników	4 turnusy, 80 uczestników
Bulwar[t] Sztuki	Teatr Łażnia Nowa	5 wydarzeń artystycznych, 400 widzów, 5 warsztatów, 100 uczestników	5 wydarzeń artystycznych, 400 widzów, 5 warsztatów, 100 uczestników	5 wydarzeń artystycznych, 400 widzów, 5 warsztatów, 100 uczestników
Organizacja urodzin tematycznych dla dzieci w MiM i Ogrodzie Doświadczeń	Muzeum Inżynierii Miejskiej i Ogrodu Doświadczeń	50 imprez urodzinowych	50 imprez urodzinowych	50 imprez urodzinowych
Spacery tematyczne i gry terenowe	Muzeum Inżynierii Miejskiej i Ogrodu Doświadczeń	20 wydarzeń	20 wydarzeń	20 wydarzeń
Organizacja koncertów pn. „Zaraz po pracy, zaraz po szkole”	Capella Cracoviensis	24 koncerty, 1 200 uczestników	24 koncerty, 1 200 uczestników	24 koncerty, 1 200 uczestników
Cykl wakacyjnych Koncertów Promenadowych w Altanie na Plantach	Krakowskie Forum Kultury	9 koncertów	9 koncertów	9 koncertów
Imprezy rodzinne i okolicznościowe w Klubach Krakowskiego Forum Kultury	Klub Olsza Krakowskiego Forum Kultury	5 wydarzeń	5 wydarzeń	5 wydarzeń
Koncerty Promenadowe w Altanie na Plantach – cykl wakacyjnych, plenerowych koncertów dla rodzin z dziećmi	Krakowskie Forum Kultury	9 koncertów	9 koncertów	9 koncertów
„Ćwicz w Zieleni” – organizowanie bezpłatnych zajęć fitness na terenie krakowskich parków	Zarząd Zieleni Miejskiej	wydarzenie organizowane w okresie letnim przez 3 miesiące, 10 zajęć, 7 lokalizacji, 1 000 uczestników	wydarzenie organizowane w okresie letnim przez 3 miesiące, 12 zajęć, 8 lokalizacji, 1 200 uczestników	wydarzenie organizowane w okresie letnim przez 3 miesiące, 14 zajęć, 10 lokalizacji, 1 500 uczestników

„Parkobus” – organizowanie bezpłatnych przejazdów autobusem do krakowskich terenów zieleni	Zarząd Zieleni Miejskiej	6 wydarzeń, 200 uczestników	6 wydarzeń, 300 uczestników	6 wydarzeń, 300 uczestników
„Zatrać się w Zieleni” – letnie kino pod chmurką	Zarząd Zieleni Miejskiej	10 pokazów, 2 000 uczestników	10 pokazów, 2 000 uczestników	10 pokazów, 2 000 uczestników
Akcja „PrzyStań na plaży”, w ramach której organizowane są zajęcia sportowe, warsztaty, koncerty plenerowe, kino letnie, turnieje	Zarząd Zieleni Miejskiej	5 000 uczestników	6 000 uczestników	7 000 uczestników
„Park Krakowian” – akcja sadzenia drzew upamiętniających narodziny dziecka	Zarząd Zieleni Miejskiej	100 drzew, 300 uczestników	350 drzew, 900 uczestników	350 drzew, 900 uczestników
Ogrody społeczne zakładane przez mieszkańców na obszarze terenów użyczonych przez ZZM	Zarząd Zieleni Miejskiej	14 ogrodów społecznych, 1 ogród parcelowy	18 ogrodów społecznych, 1 ogród parcelowy	20 ogrodów społecznych, 2 ogrody parcelowe
Bezpłatne warsztaty ogrodnicze „Szkoła miejskich ogrodników” –	Zarząd Zieleni Miejskiej	10 warsztatów, 250 uczestników	10 warsztatów, 250 uczestników	10 warsztatów, 250 uczestników
Promowanie idei aktywnego spędzania czasu i kontaktu z przyrodą poprzez zamieszczanie na kanałach komunikacyjnych, w mediach społecznościowych materiałów edukacyjnych	Zarząd Zieleni Miejskiej	działania prowadzone w trybie ciągłym w mediach (m.in. dwutygodnik krakow.pl, telewizja krakow.pl - 14 500 „polubień”	działania prowadzone w trybie ciągłym w mediach (m.in. dwutygodnik krakow.pl, telewizja krakow.pl – 18 000 „polubień”	działania prowadzone w trybie ciągłym w mediach (m.in. dwutygodnik krakow.pl, telewizja krakow.pl – 18 000 „polubień”
Organizowanie różnorodnych przedsięwzięć, warsztatów przez Centrum Edukacji Ekologicznej „Symbioza” ZZM, w tym m. in. spacery leśne, przyrodnicze, warsztaty ceramiczne, ogrodnicze, „Śniadanie na trawie”, plener malarski	Zarząd Zieleni Miejskiej	20 000 uczestników	30 000 uczestników	30 000 uczestników

5) Wspieranie rodzin z dziećmi w procesie kształtowania kompetencji w obszarze zdrowego odżywiania

Działania powiązane z:				
1. Dziedziną „Oświata i wychowanie”				
2. Usługą Publiczną K-2 „Tworzenie warunków do upowszechniania kultury w mieście”				
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Wskaźniki rezultatów zaplanowanych działań oraz ich wartości docelowe		
		2022	2023	2024
Prowadzenie przez szkoły i placówki działań w ramach programów upowszechniających zasady zdrowego żywienia, np. „Trzymaj formę”, „5 porcji warzyw, owoców lub soku”, „Program dla szkół”, „Kubusiowi przyjaciele natury”, „Akademia Zdrowego Przedszkolaka”, „Zdrowy Przedszkolak”, „Mamo, Tato wolę wodę”, „Szkoła Promująca Zdrowie”	Wydział Edukacji UMK	316 szkół i placówek	316 szkół i placówek	316 szkół i placówek
Akcja „Zdrowe Żywienie=Mądre Myślenie”	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Miejskie Jednostki Organizacyjne, partnerzy zewnętrzni	200 uczestników	200 uczestników	200 uczestników
Warsztaty żywieniowe i prozdrowotne skierowane do rodzin	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, Klub Kuźnia	5 warsztatów, 50 uczestników	5 warsztatów, 50 uczestników	5 warsztatów, 50 uczestników

II Kształtowanie warunków wzmacniających funkcjonowanie systemu rodzinnego, z uwzględnieniem potrzeb dzieci z niepełnosprawnością i ich rodzin

II.1 Zadanie podstawowe powiązane ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa 2030” (PS/W2/2022):
Zapewnienie rodzinom wychowującym dziecko z niepełnosprawnością specjalistycznej pomocy usługowej, uwzględniającej możliwość przejścia czasowej opieki nad dzieckiem.

Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Wskaźniki rezultatów zaplanowanych działań oraz ich wartości docelowe			Planowana wysokość środków na realizację działania
		2022	2023	2024	2022-2024
Organizowanie usługi asystenta w rodzinie z dzieckiem z niepełnosprawnością	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia (SZ/PSD/03), organizacje pozarządowe	3 600 godzin usługi	3 600 godzin usługi	3 600 godzin usługi	388 800 zł
Organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia (SZ/PSD/05), organizacje pozarządowe	27 500 godzin usług	27 500 godzin usług	27 500 godzin usług	3 135 000 zł
Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia (SZ/PSD/05)	7 rodzin objętych usługą	7 rodzin objętych usługą	7 rodzin objętych usługą	336 600 zł

II.2 Zadanie komplementarne: Rozwijanie różnorodnych form wsparcia dedykowanego rodzinom wychowującym dziecko z niepełnosprawnością

Działania powiązane z: 1. Usługą Publiczną W-1 „Wsparcie osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych” 2. Powiatowym Programem Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2019-2022 (PS/W1/2019)				
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Wskaźniki rezultatów zaplanowanych działań oraz ich wartości docelowe		
		2022	2023	2024
Program Kraków dla Rodziny N	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	3 400 rodzin korzystających z programu, 70 parterów	3 700 rodzin korzystających z programu, 80 parterów	4 000 rodzin korzystających z programu, 90 parterów
Prowadzenie Klubów Rodziców z dzieckiem do lat 3 o specjalnych potrzebach rozwojowych	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, organizacje pozarządowe	1 klub	2 kluby	2 kluby
Bezpłatne wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne, dietetyczne, prawnicze i położnicze dla rodzin z dziećmi do lat 3 o specjalnych potrzebach rozwojowych, korzystający z Klubu Rodzica Rodziców z dzieckiem do lat 3 o specjalnych potrzebach rozwojowych	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	300 rodzin miesięcznie	300 rodzin miesięcznie	300 rodzin miesięcznie
Prowadzenie portalu/zakładki informacyjnej o usługach dedykowanych Rodzinie N	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	25 000 odsłon strony	27 000 odsłon strony	30 000 odsłon strony

Aktualizowanie informatora dla osób niepełnosprawnych i jego dystrybucja za pośrednictwem zróżnicowanych kanałów	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	6 000 rozdyskrybuowanych egzemplarzy	6 000 rozdyskrybuowanych egzemplarzy	6 000 rozdyskrybuowanych egzemplarzy
Organizowanie w mieście wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z niepełnosprawnościami w wieku szkolnym	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	450 dzieci korzystających z wypoczynku	500 dzieci korzystających z wypoczynku	500 dzieci korzystających z wypoczynku
Integracyjne Centrum Rodziców z dzieckiem po 6 roku życia o specjalnych potrzebach rozwojowych	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, organizacje pozarządowe	50 rodzin	50 rodzin	50 rodzin
„Wspornik – Punkt Wsparcia Opiekunów” – projekt dedykowany osobom z niepełnosprawnościami, również rodzinom wychowującym dzieci z niepełnosprawnościami organizujący wsparcie dla rodziców/opiekunów osób niesamodzielnych m. in. poprzez realizację usług opiekuńczych, fizjoterapeuty, poradnictwo psychologiczne, teleporady lekarza, fizjoterapeuty, psychologa, pielęgniarki.	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, organizacje pozarządowe	22 rodziny	22 rodziny	22 rodziny
Realizacja pomocy na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego „Wyprawka szkolna”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe	700 uczniów objętych pomocą	700 uczniów objętych pomocą	700 uczniów objętych pomocą
Zapewnienie kształcenia uwzględniającego potrzeby uczniów w ramach szkolnictwa specjalnego, integracyjnego i ogólnodostępnego	Wydział Edukacji UMK	4 900 dzieci i uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w przedszkolach i szkołach	4 950 dzieci i uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w przedszkolach i szkołach	5 000 dzieci i uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w przedszkolach i szkołach

Organizacja dowozu dzieci i uczniów niepełnosprawnych do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i szkół lub zwrot kosztów przejazdu	Wydział Edukacji UMK	1 100 dzieci/uczniów, którym zapewniono bezpłatny dowóz, liczba dzieci/uczniów, w przypadku których koszty dowozu zostały zwrócone	1 100 dzieci/uczniów, którym zapewniono bezpłatny dowóz, liczba dzieci/uczniów, w przypadku których koszty dowozu zostały zwrócone	1 100 dzieci/uczniów, którym zapewniono bezpłatny dowóz, liczba dzieci/uczniów, w przypadku których koszty dowozu zostały zwrócone
Udzielanie pomocy w formie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	Krakowskie Centrum Świadczeń	100 świadczeniobiorców, 100 wypłaconych świadczeń	100 świadczeniobiorców, 100 wypłaconych świadczeń	100 świadczeniobiorców, 100 wypłaconych świadczeń
Organizowanie i realizacja usługi „Pomoc w domu”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Grodzki Urząd Pracy	3 rodziny korzystające z usługi	3 rodziny korzystające z usługi	4 rodziny korzystające z usługi
Organizacja zajęć wspierających rozwój dzieci z niepełnosprawnością oraz spotkań integracyjnych w filiach Biblioteki Kraków	Biblioteka Kraków	150 uczestników	150 uczestników	150 uczestników

III Zapewnienie możliwie pełnego dostępu do świadczeń i usług wspierających socjoekonomiczne funkcjonowanie rodziny:

III.1 Zadanie podstawowe powiązane ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa 2030” (PS/W2/2022):

Wsparcie rodziców w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci

Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Wskaźniki rezultatów zaplanowanych działań oraz ich wartości docelowe			Planowana wysokość środków na realizację zadania
		2022	2023	2024	2022-2024
Pomoc w zakresie dożywiania dzieci	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS/UBO/01)	3 000 dzieci objętych pomocą w formie gorących posiłków w ramach miejskiego programu osłonowego oraz programu „Posiłek w szkole i w domu”	3 000 dzieci objętych pomocą w formie gorących posiłków w ramach miejskiego programu osłonowego oraz programu „Posiłek w szkole i w domu”	3 300 dzieci objętych pomocą w formie gorących posiłków w ramach miejskiego programu osłonowego oraz programu „Posiłek w szkole i w domu”	12 972 000 zł
Realizacja stypendiów szkolnych, zasiłków szkolnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS/UBO/06)	650 uczniów objętych pomocą w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego,	650 uczniów objętych pomocą w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego,	650 uczniów objętych pomocą w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego,	2 500 000 zł
Realizacja świadczeń pomocy społecznej w formie: zasiłku okresowego, zasiłków celowych i celowych specjalnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS/UBO/01)	2 400 rodzin z dziećmi objętych pomocą w formie zasiłku okresowego, zasiłków celowych i celowych specjalnych	2 400 rodzin z dziećmi objętych pomocą w formie zasiłku okresowego, zasiłków celowych i celowych specjalnych	2 400 rodzin z dziećmi objętych pomocą w formie zasiłku okresowego, zasiłków celowych i celowych specjalnych	24 000 000 zł

III.2 Zadanie komplementarne: Poprawa kondycji materialnej rodzin z dziećmi

Działanie powiązane z:				
1. Usługą Publiczną W-1 „Wsparcie osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych”				
2. Usługą Publiczną W-2 „Działania miasta na rzecz rodzin”				
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Wskaźniki rezultatów zaplanowanych działań oraz ich wartości docelowe		
		2022	2023	2024
Świadczenie pomocy materialnej w formie: zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, świadczenia rodzicielskiego, zasiłku pielęgnacyjnego świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku dla opiekuna, specjalnego zasiłku opiekuńczego, jednorazowej zapomogi finansowej z tytułu urodzenia się dziecka	Krakowskie Centrum Świadczeń	32 000 świadczeniobiorców, 375 000 wypłaconych świadczeń	32 000 świadczeniobiorców, 375 000 wypłaconych świadczeń	32 000 świadczeniobiorców, 375 000 wypłaconych świadczeń
Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego	Krakowskie Centrum Świadczeń	2 800 świadczeniobiorców, 28 000 wypłaconych świadczeń	2 800 świadczeniobiorców, 28 000 wypłaconych świadczeń	2 800 świadczeniobiorców, 28 000 wypłaconych świadczeń
Świadczenie jednorazowej gminnej zapomogi finansowej z tytułu urodzenia się dziecka	Krakowskie Centrum Świadczeń	1 500 świadczeniobiorców, 1 500 wypłaconych świadczeń	1 500 świadczeniobiorców, 1 500 wypłaconych świadczeń	1 500 świadczeniobiorców, 1 500 wypłaconych świadczeń
Realizacja pomocy materialnej w formie dodatku opiekuńczego	Krakowskie Centrum Świadczeń	1 500 świadczeniobiorców, 1 500 wypłaconych świadczeń	1 500 świadczeniobiorców, 1 500 wypłaconych świadczeń	1 500 świadczeniobiorców, 1 500 wypłaconych świadczeń

III.3 Zadanie komplementarne: Wsparcie rodziców w powrocie na rynek pracy oraz tworzenie warunków służących bezpieczeństwu mieszkaniowemu rodzin z dziećmi

Działania powiązane z: 1. Usługą Publiczną G-2 „Tworzenie warunków do rozwoju rynku pracy”				
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Wskaźniki rezultatów zaplanowanych działań oraz ich wartości docelowe		
		2022	2023	2024
Umożliwienie spłaty zadłużenia w czynszu, w ramach programu reintegracji społecznej i zawodowej dla osób zadłużonych z tytułu korzystania z mieszkań komunalnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zarząd Budynków Komunalnych, Grodzki Urząd Pracy	3 rodziny z dziećmi uczestniczące w programie.	4 rodziny z dziećmi uczestniczące w programie.	4 rodziny z dziećmi uczestniczące w programie.
Aktywizacja bezrobotnych rodziców w ramach Klubu Integracji Społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	90 rodziców, którzy uczestniczyli w KIS	95 rodziców, którzy uczestniczyli w KIS	100 rodziców, którzy uczestniczyli w KIS
Promowanie aktywnych form pomocy poprzez utrzymywanie zatrudnienia w ramach prac społecznie użytecznych i robót publicznych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	40 rodziców, którzy podjęli prace społecznie użyteczne, roboty publiczne	45 rodziców, którzy podjęli prace społecznie użyteczne, roboty publiczne	50 rodziców, którzy podjęli prace społecznie użyteczne, roboty publiczne

IV Kreowanie przestrzeni do rozwijania kompetencji osobistych i społecznych dzieci i młodzieży

IV.1 Zadanie podstawowe powiązane ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa 2030” (PS/W2/2022):

Wsparcie rodziny w procesie wychowawczym

Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Wskaźniki rezultatów zaplanowanych działań oraz ich wartości docelowe			Planowana wysokość środków na realizację działania 2022-2024
		2022	2023	2024	
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, specjalistycznej, podwórkowej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK (SZ/PSD/03), organizacje pozarządowe	32 placówki wsparcia dziennego	32 placówki wsparcia dziennego	32 placówki wsparcia dziennego	33 018 860 zł

IV.2 Zadanie komplementarne: Kształtowanie warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi społecznemu dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom oraz przemocy rówieśniczej

Działania powiązane z:					
1. Usługą Publiczną W-2 „Działania miasta na rzecz rodzin”					
2. Usługą Publiczną K-2 „Tworzenie warunków do upowszechniania kultury w mieście”					
4. Usługą Publiczną B-1 „Tworzenie warunków do utrzymania bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy”					
5. Usługą Publiczną Z-3 „Profilaktyka i terapia uzależnień od alkoholu”					
6. Programem „Otwarty Kraków” (PS/D2/2016)					
7. Programem „Młody Kraków 2.0” (PS/D1/2018)					
Planowane do realizacji działania	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Wskaźniki rezultatów zaplanowanych działań oraz ich wartości docelowe			
		2022	2023	2024	
Organizacja specjalistycznej pracy socjalnej w formule streetworkingu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział	120 dzieci i młodzieży objętej wsparciem	130 dzieci i młodzieży objętej wsparciem	140 dzieci i młodzieży objętej wsparciem	

	Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, organizacje pozarządowe	streetworkerów, 40 dzieci i młodzieży, u których sytuacja szkolna uległa poprawie, 55 dzieci i młodzieży, u których stwierdzono poprawę funkcjonowania społecznego	streetworkerów, 45 dzieci i młodzieży, u których sytuacja szkolna uległa poprawie, 60 dzieci i młodzieży, u których stwierdzono poprawę funkcjonowania społecznego.	streetworkerów, 45 dzieci i młodzieży, u których sytuacja szkolna uległa poprawie, 60 dzieci i młodzieży, u których stwierdzono poprawę funkcjonowania społecznego
Rozwijanie kompetencji zawodowych asystentów rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	16 asystentów rodziny korzystających z superwizji, szkoleń, konsultacji oraz innych form doskonalenia zawodowego	18 asystentów rodziny korzystających z superwizji, szkoleń, konsultacji oraz innych form doskonalenia zawodowego	20 asystentów rodziny korzystających z superwizji, szkoleń, konsultacji oraz innych form doskonalenia zawodowego
Realizacja projektów w ramach Programu aktywnego uczestnictwa młodzieży w życiu miasta „Młody Kraków 2.0”	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK	3 projekty	3 projekty	3 projekty
Organizacja zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży	Wydział Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Krakowa	3 000 godzin	3 000 godzin	3 000 godzin
Organizacja przedstawienia profilaktycznego dla dzieci	Wydział Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Krakowa	40 przedstawień	40 przedstawień	40 przedstawień
„Akademia Barbakusa” – cykl spotkań dla rodziców z dziećmi nt. unikania zagrożeń i bezpiecznego zachowania	Wydział Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Kraków	10 spotkań, 200 uczestników	10 spotkań, 200 uczestników	10 spotkań, 200 uczestników
Spotkania z rodzicami uczniów krakowskich szkół	Wydział Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Krakowa	10 szkół	10 szkół	10 szkół
„Mój świadomy wybór” – pilotażowy projekt dedykowany uczniom ostatnich klas krakowskich szkół	Grodzki Urząd Pracy	20 spotkań, 400 uczniów	20 spotkań, 400 uczniów	20 spotkań, 400 uczniów

średnich, którego celem jest wsparcie procesu dojrzewania uczniów do samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych				
„EKIPA DOBRA” – Młodzieżowe Centrum Wolontariatu w ARTzonie – projekt wzmacniający potencjał społeczny młodzieży, przygotowujący do pełnienia roli wolontariusza w instytucjach kultury i organizacjach społecznych	Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida	20 spotkań, 40 uczestników	20 spotkań, 40 uczestników	20 spotkań, 40 uczestników
Prowadzenie w „Strefie Nastolatka” działań adresowanych do nastolatków, którzy doświadczają przemocy fizycznej lub psychicznej, borykają się z chorobą alkoholową rodziców, przeżywają trudności w relacjach rówieśniczych, niepowodzenia szkolne, problemy domowe	Pełnomocnik PMK ds. Rodziny, Krakowskie Stowarzyszenie Kuratorów Sądowych, Centrum Kultury „Dworek Białostrzycki”	50 spotkań	50 spotkań	50 spotkań
Prowadzenie działań profilaktycznych w formie szkoleń, wykładów skierowanych do dzieci i młodzieży z obszaru profilaktyki uzależnień	Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień	420 szkoleń, 10 000 uczestników szkoleń	420 szkoleń, 10 000 uczestników szkoleń	420 szkoleń, 10 000 uczestników szkoleń
Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie wsparcia rodziców młodzieży wykazującej zachowania ryzykowne z obszaru uzależnień	Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, organizacje pozarządowe	3 programy, 30 rodziców biorących udział w programach, liczba młodzieży biorącej udział w programach - 100	3 programy, 30 rodziców biorących udział w programach, liczba młodzieży biorącej udział w programach - 100	3 programy, 30 rodziców biorących udział w programach, liczba młodzieży biorącej udział w programach - 100

5 Monitoring i ewaluacja Programu

W wymiarze kontekstowym i strategicznym, stan dziedziny wspieranie rodziny będą obrazować zarówno wskaźniki rezultatów działań zaplanowanych w ramach realizacji zadań podstawowych i komplementarnych, jak i wskaźniki z dziedziny W „Pomoc i integracja społeczna”:

- udział rodzin mających 3 i więcej dzieci w liczbie rodzin ogółem (W7_W),
- zakres usług dostępnych w ramach Karty Rodzinnej 3+ (W8_W),
- populacja rodzin w Krakowie korzystających z Programu Krakowska Karta Rodzinna 3+ (W19_W),
- populacja rodzin w Krakowie korzystających z Programu Kraków dla Rodziny N (W38_W),
- populacja dzieci w Krakowie korzystających z placówek wsparcia dziennego (W17_W),
- poziom wsparcia w formie zapomogi z tytułu urodzenia dziecka w Gminie Miejskiej Kraków (W18_W),
- poziom umieszczania dzieci w pieczy zastępczej wśród rodzin, w których realizowana była/jest usługa asystenta rodziny (W39_W)

Ze względu na jakościowy charakter założonych celów, po zakończeniu realizacji całości Programu zostanie uruchomiona ewaluacja ex-post, w której opracowaniu założeń metodologicznych pomocny będzie systematyczny monitoring polegający na gromadzeniu danych liczbowych za dany rok kalendarzowy. Jednostka/komórka odpowiedzialna za realizację danego zadania jest zobowiązana do przekazywania rocznych zestawień do MOPS do 31 stycznia roku kalendarzowego następującego po okresie sprawozdawczym, co umożliwi bieżącą weryfikację wskaźników ilościowych obrazujących realizację poszczególnych przedsięwzięć oraz przedłożenie Radzie Miasta Krakowa w terminie do 31 marca każdego roku sprawozdania z realizacji zadań.

6 Skutki finansowe realizacji Programu

Szacunkowy koszt realizacji Programu w Gminie Miejskiej Kraków został wyliczony w oparciu o planowaną realizację zadań podstawowych w latach 2022-2024 i wynosi 91 847 180 zł.

7 Deklaracja wyników i określenie obszarów ryzyka dla Programu

DEKLARACJA WYNIKÓW PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW NA LATA 2022-2024								
Rezultat programu:	Zapewnienie możliwości dalszego rozwoju strukturalnej sieci oparcia społecznego dla krakowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży.							
Poprzez:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie specjalistycznej pomocy i wsparcia umożliwiającego wzmocnienie zdolności rodzin i jej członków do przewyższania kryzysów, trudności życia rodzinnego, wzmocnienie rodziców w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci. 2. Rozwijanie różnych form wsparcia dedykowanych rodzinom z dzieckiem z niepełnosprawnością. 3. Wzmocnienie rodzin w procesie wychowawczym i kształtowanie warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi społecznemu dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom oraz przemocy rówieśniczej. 							
Lp.	Tak, aby:	Wskaźnik	Waga	Wartość bazowa	Wartość znakomita	Przedział		Wartość za 2021
						Min	max	
1.	poziom umieszczania dzieci w pieczy zastępczej wśród rodzin, w których realizowana była/jest usługa asystenta rodziny był jak najniższy	W39_W		10,5%	5%			5,7%
2.	wzrastała populacja rodzin w Krakowie korzystających z Programu Kraków dla Rodziny N	W38_W		0,4 %	1,2%			0,5%
3.	wzrastała populacja dzieci w Krakowie korzystających z placówek wsparcia dziennego	W17_W		2,10 %	2,5%			2%

Ryzyka dla Programu

Cel szczegółowy	Nazwa ryzyka	Ocena Istotności	Status postępowania z ryzykiem
Zapewnienie specjalistycznej pomocy i wsparcia umożliwiającego wzmocnienie zdolności rodziny i jej członków do przewyższania kryzysów, trudności życia rodzinnego, wzmocnienie rodziców w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci	Nieprawidłowy przebieg procesu diagnozy funkcjonowania rodziny w obszarze opieki i wychowania dzieci, skutkujący niewdrożeniem odpowiedniego wsparcia.	4	Przeciwdziałanie
Rozwijanie różnych form wsparcia dedykowanych rodzinom z dzieckiem z niepełnosprawnością	Niewystarczający poziom identyfikacji potrzeb rodzin wychowujących dziecko/dzieci z niepełnosprawnościami.	3	Przeciwdziałanie
Wzmocnienie rodzin w procesie wychowawczym	Bariery ograniczające przyjęcie pomocy - trudności w zmianie szkodliwych stereotypów na temat oferty wsparcia instytucjonalnego.	3	Przeciwdziałanie